

LAISVĖ
Weekly
102-02 Liberty Ave.
Ozone Park, N. Y. 11417
Telephone: 641-6587
Area Code 212

Entered as second
class matter at the
Post Office of Jamai-
ca, N. Y., under the
Act of March 3, 1879

LAISVĖ

THE LITHUANIAN WEEKLY

LAISVE—LIBERTY
Savaitinis
Dalyje Queens apskrities (N. Y.) \$10.00
Kanadoje \$10.00
Kitur užsienyje 12.00
Jungtinėse Valstijose \$9.00
Pavienio egzemplioriaus kaina 10 centų

KRISLAI

Vardan Kalėdų
Su dideliu apetitu
Panašu į bendrą frontą
Ir "nobelietų" balsas
Apie sionizmą
Paskutinės kelios dienos

A. BIMBA

Iš visų mėnesių gruodį gal reikėtų vadinti nelaimingiausiu mėnesiu. Daugybė mūsų, paprastų žmonių, beveik ištuštinaše kišenes. Didžioji krikščionių šventė, Kalėdomis vadinama, jau nuo neatmenamų laikų šioje šalyje paversta įtempičiausio biznio reikalu. Daug laimi ir gražiai pasipelno tiktai visokios rūšies biznieriai. Jie su savo kalėdine propaganda taip paveikia, taip įkaitina net ir nebetikinčiuosius, jog jie beveik be atodairos perka viską, kas papuola — reikia ar nereikia, naudinga ar nenaudinga.

Ir taip kasmet. Tokia jau mada. Tokia jau sena tradicija, geriau — neapgydoma liga...

Lai nuo dabar niekas nebedrįsta priminti dr. Antanui Razmai, "Lietuvių Fondo" įkūrėjui ir pirmininkui, stoką apetitui. Kai Razma užsimojo į savo fondą iš dypukų surinkti milijoną dolerių, daugelis manė, kad to jam turėtų pilnai užtekti. Smarkiai apsiriktai.

Jis praneša, kad jis su savo artimais bičiuliais tuoj pradės iš tų pačių naivų žmonelių kolektuoti kitą milijoną dolerių.

Nieko sau apetitas.

Dr. Razma sako, kad iki šiol procentais už pirmą milijoną dolerių jis padarė \$360,000, bet jų toli gražu neužteko "lietuvybei išlaikyti". Štai kodėl reikia antro milijono.

Kur atskaitos? Kur ir kaip "lietuvybei išlaikyti" buvo išleista \$360,000? Atskaitų nesimato, bent jų dr. Razma nepateikia savo naujame atsišaukime.

Nėra jokia paslaptis, kad dr. Razmai ir jo bičiuliai "lietuvybės išlaikymas", tai skleidimas melų ir šmeižtų prieš Tarybų Lietuvą.

Sios dienos "Laisvėje" skaitytojai randate nepaprastai svarbią nuotrauką iš Paryžiaus. Ji vaizduoja trijų kairiųjų partijų (radikalų, socialistų ir komunistų) vadus, kurie sudaro prezidento (degaulisto) Giscard d'Estaing vadovaujamai vyriausybei opoziciją ir vieningai reikalauja, kad vidaus reikalų ministras Michel Poniatowski rezignuotų.

Tai labai panašu į kairiųjų jėgų Prancūzijoje bendro fronto pradžią. Linkėtina, kad jis augtų ir stiprėtų. Tokiam bendram frontui būtų lemta vieną gražią dieną laimėti ir sukurti liaudies vyriausybę.

Kas nors, matyt, gerai pasidarbavo surinkti net 46 Nobelio premijų laimėtojų parašus už deklaraciją prieš Jungtines Tautas. Atrodo, kad tai bus darbas tų, kurie smerkia pasaulinę organizaciją už pasisakymą prieš sionizmą.

Nobelietų pareiškime, tarp kitko, drožiama: "Tarptautinė organizacija,

Tar. S-gos 10-asis penkmečio planas pasiekti naujų laimėjimų visose srityse

Maskva. — Po atsargaus ir gana ilgo svarstymo bei planavimo, tarybinė vyriausybė ir partija paskelbė naują, dešimtąjį penkmečio planą, kuris prasidės 1976 metų pradžioje ir baigsis 1980 m. pabaigoje. Planas iškelia įsipareigojimus pasiekti didelių naujų laimėjimų visose srityse. Jis apima, žinoma, visas penkiolika respublikų, kurios šiaandien sudaro Tarybų Sąjungą, kurių tarpe yra ir Tarybų Lietuva. Aišku, kad kiekviena respublika, pagal savo specifiską situaciją, atskirai apsvartys būdus, kaip geriausiai ir sėkmingiausiai pravesti į gyvenimą jai priklausomus įpareigojimus.

Paskelbdama naująjį penkmečio planą, vyriausybė ir Komunistų Partija su pasitenkinimu pabrėžia, kad, bendrai paėmus, 9-asis penkmečio planas, kuris šiais metais pasibaigia, buvo pilnai įvykdytas. Kaip žinia, Tarybų Lietuva buvo viena pirmųjų respublikų jį pirm laiko įvykdyti.

Naujasis planas, žinoma, kaip ir buvusieji devyni penkmečio planai, apima visas sritis — pramonę, žemdirbystę, transportą, apšvietą, mokslą, kultūrą ir t. t. Apie pateiktų įsipareigojimų kiekvienoje srityje smulkmenas negalima nė pradėti kalbėti, nes jų be galo daug.

Sio penkmečio plane pasi-

metams slenkant, prarado savo efektyvumą ir prestižą. Pateikiamos bereikšmės kalbos, nes žodžiai demokratija, laisvė, tiesa, teisingumas yra praradę savo turinį".

Visose kapitalistinėse šalyse, ypač mūsų Jungtinėse Valstijose varoma plati propaganda prieš Jungtines Tautas. Tam, matyt, tapo panaudoti ir "nobelietčiai".

Sionizmas yra žydų kraštutinis, šovninistinis nacionalizmas. Tai ideologinis ir politinis judėjimas. Nereikia jo maišyti su žydų religija, arba su žydų tauta, kaip tokia. Sionistai labai nori, kad pasaulis taip į sionizmą žiūrėtų. Jie skaito save žydų tauta ir jų religijos (judeizmo) globotojais.

Yra tiek ir tiek žydų, jų didelė dauguma, kurie nieko bendro su sionizmu neturi ir nenori turėti. Yra žydų organizacijų, kurios griežčiausiai kovoja prieš sionizmą. Pav., Izraelio Komunistų Partija priešinga sionizmui, jo ideologijai ir politinei veiklai.

Siuo laiku Izraelio valstybės vairs yra sionistų rankose. Jie jį išnaudoja savo tikslams.

Jau tik kelios trumpos dienos bepaliko iki šių metų pabaigos. Man vis rūpi vėl ir vėl priminti "Laisvės" skaitytojams ir rėmėjams, kad taip pat nedaug laiko bepaliko ir mūsų vajaus užbaigimui. Per šias kelias dienas smarkiai pasidarbukime, ir savo jautę užbaigsime su gražiu kaupu. Visi didžiuosimės pasiektu derliumi!

brėžiama — pramonės gamybą pakelti nuo 35 iki 39 procentų. Pasimojama anglies metinę gavybą 1980 metais pakelti iki 790-810 milijonų tonų. Tas užtikrins plieno gamybą pakelti iki 115-120 milijonų tonų į metus.

Naujajame plane žemės ūkio produkcija kasmet pakils nuo 14 iki 17 procentų. Žemės ūkiui 1980 m. jau bus pateikiama 115 tonų mineralinių trąšų.

Per šį penkmetį bus pastatyta tiek naujų mokyklų, kad jose galės mokytis septyni milijonai moksleivių.

Darbo našumas bus pakeltas nuo 30 iki 34 procentų per šį penkmetį.

Kiekvienas žmogaus tikrosios pajamos padidės nuo 20 iki 22 procentų. Tai reiškia, kad visų žmonių būklė žymiai pagerės.

Visame plane niekur nė žodžio apie jokią nedarbą, apie jokią infliaciją, apie jokių kainų kilimą, nes tokie dalykai socialistinėje ekonomikoje, tarybinėje santvarkoje nežinomi. Plane kalbama vien tik apie naujus pasiekimus, naujų laimėjimus, apie sistematišką žmonių gyvenimo gerinimą, kėlimą aukštyn, žengimą į dar šviesesnį rytojų visiems šaliams gyventojams.

Vėl atidarys

militarines bazes

Turkijoj

Brussels, Belgija. — Čia lankydamasis NATO šalių konferencijoje JAV sekretorius Kissingeris pasakė, kad Amerika vėl atidarys ir pradės operuoti savo militarines bazes Turkijoje. Prieš kiek laiko Turkijos valdžia buvo tas bazes paėmusi ir savo kontrolę. Dabar, matyt, susitarta su Turkija, kad ji jas sugrąžina Amerikos kontrolei. Tai laikoma Kissingerio diplomatijos nemonu dar vienu laimėjimu.

Per kantrybę ir

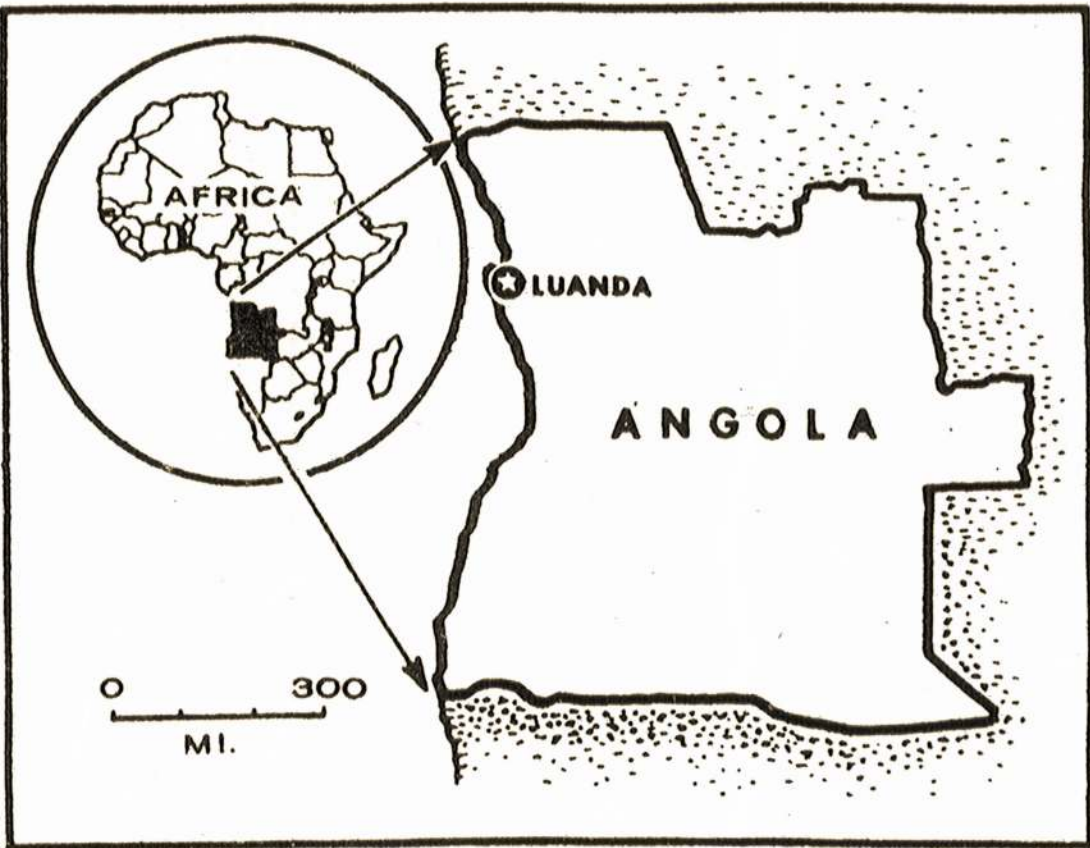
pastangas laimėjo

Mrs. Jennie F. Cave

Norwalk, Conn. — Per septynerius ilgus metus ji siekė šio miesto majoro posto. Jos kandidatūra būdavo praleidžiama juokais. Bet šį kartą ji laimėjo ir tapo majore, pirmąja šios valstijos istorijoje.

ANGOLA: PASAULIO DĖMESIO CENTRE

Washingtonas. — Mūsų šalies vyriausybė ginklais ir finansais slapta jau suteikė Angoloje antiliaudiškoms reakcinėms grupėms 25 milijonų vertės paramos. Prezidentas Fordas įsakė tokios pat paramos toms pačioms jėgoms Angoloje duoti už kitus 25 milijonus dolerių.

Kongrese didelis susirūpinimas, kad vyriausybė su savo politika traukia šią šalį į ginkluotą konfliktą toje labai tolimoje Afrikos kontinento šalyje. Buvusios vyriausybės su tokia politika įvėlė mus į Indokiniją. Kongreso komitetai uždaruose posėdžiuose, sakoma, svarsto šią labai pavojingą politiką.

Taipgi paaiški, kad Jungtinių Valstijų aliejaus kompanijos yra įvestavusios milijonus dolerių į Angolos aliejaus šaltinius ir iš jų daro didelius pelnus.

Dėl Europoje

apsiginklavimo

sumažinimo

Brussels, Belgija. — NATO (North Atlantic Treaty Organisation) konferencijoje Jungtinių Valstijų sekretorius Henry Kissinger davė pasiūlymą, kaip ir kiek būtų galima sumažinti Europos apsiginklavimą. Daugelis žmonių Amerikoje ir visame pasaulyje pirmą kartą iš Kissingerio pasiūlymo sužinojo, kad Jungtinės Valstijos šiaandien Vakarų Europoje turi net 7,000 branduolinių karo pabūklų. Ne vieną kur kokią baisią branduolinę bombą, kurią viena galima nušluoti nuo šios platenos visą miestą, bet septynis tūkstančius!

Kaip ten bebūtų, Kissingeris pasiūlė, kad NATO šalys pasiūlytų socialistiniams kraštams, arba Rytų Europai, kad Jungtinės Valstijos ištrauks ar atšauks 1,000 tų branduolinių pabūklų, jeigu Tarybų Sąjunga sutiks iš Rytų Europos atšaukti 1,700 tankų ir 65,000 kareivių. Tos šalys — Vak. Vokietija, Italija, Anglija ir kitos — šiam Amerikos pasiūlymui pritarė.

Kaip ir jį atsilieps Tarybų Sąjunga ir kitos socialistinės šalys, kurios sudaro taip vadinamą "Varšuvos Paklą" arba sąjungą?

Ispanijos komunistų

vadas vėl laisvėje

Madridas. — Karaliaus Carlos vyriausybė, paėmus krašto vairą į savo rankas, buvo paskelbus daliną politiniams kalinėjams amnestiją ir paleidus iš kalėjimo Ispanijos Komunistų Partijos sekretorių Marcelino Camacho Abad. Bet už savaitės vėl buvo jį suėmusi ir įkalinus, kam jis dalyvavo demonstracijoje, kurioje buvo reikalaujama pilnos amnestijos visiems politiniams kalinėjams.

Dabar Camacho Abad vėl paleistas iš kalėjimo. Bet klausimas, kaip ilgai jis galės laisvę naudotis šį kartą...

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

United Nations, N. Y. — Afrikos Vienybės Organizacija sausio mėnesį laikys viršūnių konferenciją Angolos klausimu. Angolos Liaudies Respublikos Jungtinėse Tautose atstovas Elisso de Figueiredo sako, kad Afrikos valstybės pasmerks Amerikos ir kitų kapitalistinių kraštų kišimąsi į Angolos vidinius reikalus.

Eliseo de Figueiredo

Washingtonas. — Į įvairias valdžios vietas išrinkti juodieji pareigūnai atlaikė susirinkimą. Su stebėtojais dalyvavo daugiau kaip 1,000 žmonių. Priimta programa, kurioje svarbiausias klausimas, tai kova už aprūpinimą darbais visų 10 milijonų bedarbių. Kaip žinia, pagal baltųjų ir juodųjų žmonių skaičių, juodųjų darbininkų daug didesnis procentas neturi darbo ir negali jo gauti.

Pekinas. — Ir Kinija jau gamina satelitus (žemės palydovus). Šiomis dienomis paleido jau penktą.

San Francisco, Cal. — Kaltinama pasikėsinime prieš prezidentą Fordą Miss Sara Jane Moore prisipažino kalta, todėl nebus teisiamas. Dabar tik teismui lieka jai bausmę paskirti. Bausmę paskirs federalinis distrikto teisėjas Samuel Conti.

Australijos darbiečiams

sudootas smūgis

Canberra. — Praeitą savaitę Australijos rinkimai Darbo Partijai sudavė neapsakomai skaudų smūgį. Pirmu kartu visoje Australijos istorijoje tokia didele dauguma Liberalų Partija (kuri iš tikrųjų yra konservatorių partija) laimėjo rinkimus ir sudarys naują vyriausybę.

Darbiečiai šalies vairą išlaikė trejus metus. Premjeru buvo jų vadas Gough Whitlam. Kaip žinia, prieš kelias dienas Anglijos karalienės paskirtas Australijai gubernatorius Kerr Whitlamą atstatė ir premjeru paskyrė Liberalų Partijos lyderį Malcolm Fraser. Tas, žinoma, prisidėjo prie Liberalų Partijos išpopuliarinimo. Matyt, Whitlam atstatymas keliomis dienomis prieš rinkimus ir buvo karalienės padarytas tuo tikslu, kad pakeltų liberalų prestižą.

Pašalinimas darbiečio premjero buvo grindžiamas tuo, kad darbiečių vyriausybė įvedė šalį į giliausią krizę ir nesistengia iš jos išvežti. Visos buržuazinės reakcinės jėgos nesigailėjo nei pastangų, nei pinigų darbiečių vadovaujamos vyriausybės nusi-kratyti.

Lenkijos komunistų

ta pati vadovybė

Varšuva. — Lenkijos Komunistų Partijos 7-asis kongresas buvo labai sėkmingas. Jis parodė, kad lenkų revoliucinėje partijoje viešpatuoja aukštas vieningumas. Visi pagrindiniai nutarimai priimti vienbalsiai.

Lenkijos Komunistų Partijos aukštą vieningumą parodo ir tas faktas, kad jos vadovybė palikta ta pati, partijos sekretoriumi vėl perrinktas Edwards Gierek. Jis dar tik 62 metų amžiaus ir partinės masės labai populiarias.

Tenka pabrėžti, kad Lenkijos Komunistų Partijos santykiai su Tarybų Sąjungos Komunistų Partija ir kitų socialistinių kraštų partijomis labai geri. Lietuviams svarbu ir tai, kad Komunistų Partijos su Giereku priešakyje vadovaujamos Lenkijos santykiai su Tarybų Lietuva labai šilti ir draugiški. Kultūriniai ryšiai ir bendradarbiavimas tarp Lietuvos ir Lenkijos vystosi labai plačiu mastu.

Ar pavyks, ir ar

bus gerai?

Iš Portugalijos sostinės Lisbono pranešama, kad ten eina persitvarkymas šalies valdymosi formoje. Iki šiol aukščiausias valstybės organas buvo Militarinė Taryba. Dabar militarinės jėgos imasi žygių visą valstybę galia pavesti politinėms partijoms. Militarinės jėgos pasidarytu "bepartyviškomis", atsiirštų nuo politikos. Tačiau jos tebevidintų aukščiausio autoriteto vaidmenį šalies vedime link "demokratijos ir socializmo".

Ką tai reiškia, sunku pasakyti.

Tuo tarpu šalyje ginčai tarp politinių grupuočių tebekunkuliuoja.

Malcolm Fraser, Australijos premjeras

Ant bankroto

slenkscio ir

N. Y. valstija

Albany, N. Y. — Iki šiol visų didžiausias demėsų buvęs nukreiptas į New Yorko miesto krizę. "Pamiršome", kad tokioje pat krizėje skęsta ir N. Y. Valstija. Gubernatorius Carey gąsdina, kad jeigu jo planas pakelti taksus nebus seimelio priimtas, jis turės paleisti iš darbo 5,000 valstijos tarnautojų ir valstija turės pasiskelbti subankrutavusi.

Gubernatorius taipgi reikalauja, kad iš valstijos tarnautojų pensijų fondo būtų išimta ir valstijai paskolinta \$6,500,000,000! Sužinome, kad šiame fonde randasi daugiau kaip 13 milijonų dolerių. Bet kaip su darbininkų pensijomis, jeigu valstija paskelbs banknotą ir negalės šios milijonškos paskolos į pensijų fondą sugrąžinti?

Kas turi, tam

ir duoda

Londonas. — Anglijos darbiečių vadovaujama vyriausybė esanti nusprendusi suteikti amerikinei automobilių gamybos Chrysler Corporation \$400,000,000 pagalbą, kad ji galėtų ir toliau pelningai operuoti savo fabrikus Anglijoje. Tai didelė pagalba. Matyt, Chrysler Corporation pagrūmojo tuos fabrikus uždaryti, nes jie nebenašai jai tokių pelnų, kokius yra įpratę gauti.

Roma. — Italijos aukščiausiasis teismas pripažino leistinu ir legaliu leidimą žmonėms referendumu pasisakyti abortų klausimu. Katalikų bažnyčia tokiam referendumui griežčiausiai priešinosi.

Reikalaus pakelti

algas 20 proc.

Washingtonas. — Elektros, Radijo ir Mašinų Darbininkų Unijos prezidentas Paul Jennings sako: Reikalinga darbininkams pakelti algas 20 procentų, kad jie galėtų atlaikyti infliaciją. Jo vadovaujama unija turi 250,000 narių. Ateinančiais metais pasibaigia kontraktai su samdytojais. Unija reikalaujanti iš jų, kad jie savo darbininkams pakeltų algas 20 proc.

LAISVĖ

LITHUANIAN
WEEKLY

PUBLISHED BY THE LITHUANIAN CO-OPERATIVE
PUBLISHING SOCIETY, INC.
Published Fridays, except in case of Holidays
102-02 LIBERTY AVENUE, OZONE PARK, N. Y. 11417
Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
Established April 5, 1911 ANTHONY BIMBA, Editor

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$9.00	Canada, Lat. Amer., per year, \$10.00
United States, per 6 months	5.00	Canada, Lat. Amer. 6 months \$5.50
Queens Co., per year	\$10.00	Foreign countries, per year, \$12.00
Queens Co., per six months	\$5.50	Foreign countries, 6 months, \$6.50

Nejaugi Fordui lemta pralaimėti?

Aną dieną, kalbėdami apie aspirantus į prezidentinius kandidatus demokratų ir republikonų partijose, mes sakėme, kad buvusio aktoriaus ir Californijos gubernatoriaus Ronald Reagono asmenyje mūsų prezidentas Fordas turi tvirtą oponentą. Reagan, kaip žinia, atstovauja reakingiausios šalyje jėgoms, kurios republikonų partijoje labai galingos. Jos nepasigailės nei lėšų, nei pastangų republikonų suvažiavime 1976 metais jo kandidatūrai palaikyti.

Mūsų pranašystė gali išsipildyti. Bent šiandien taip atrodo. Antai, Gallum Poll vėl pravedė platų apklausinėjimą tarp republikonų ir save besivadinančių "nepriklausomų balsuotojų". Pasirodo, kad ir vienuose, ir kituose Reagan jau gana toli pralenkia prez. Fordą. Už Reagano kandidatūrą pasisakė 42 procentai apklaustųjų, o už Fordą tik 32 proc.!. Apklausinėjimo rezultatų paskelbime didelė svarba priduoama tam, kad Reagano įtaka kasdien kyla, o Fordo puola. Pav., spalio mėnesį buvęs tos pačios įstaigos praveisti tokio pat pločio tarpe tų pačių balsuotojų sluoksnių apklausinėjimai, kuriuose Fordas gavęs 48 procentus balsų, o "vargšas" Reaganas tikait 25 proc. Tai labai didelis skirtumas ir nuo to laiko labai didelis pasikeitimas balstuotojų atsinešime linkių šių dviejų kandidatų.

Sie apklausinėjimai arba "šiaudiniai balsavimai" dar, žinoma, nereikšia, kad Gerald Fordo padėtis jau beviltiška. Niekas taip nesako ir nemano. Bet sakoma ir manoma, kad jie vers Fordą labai, labai susirūpinti ir rimtai paieškoti priežasčių jo tokiame populiarumo tarp jo paties partijos žmonių nukritimui.

Ginklų biznio klestėjimas

Gruodžio 11 dieną spaudoje skaitome pranešimus iš šios šalies ir Egipto sostinių. Svarbiausias, žinoma, iš mūsų Washingtono. Jame sakoma, kad "pagaliau" mūsų Fordo ir Kissingerio vyriausybė sutiko Izraeliui tuoj parduoti už 600 milijonų dolerių penkiolika vėliausios mados pačių geriausių karinių kovinių lėktuvų. O kad arabai nesijautų nusikrauti, ji nutarė "paskolinti" Saudi Arabijai pusantro bilijono dolerių ginklavinios įrenginių įsigijimui.

O pranešime iš Cairo sakoma, kad į Egiptą atsiskubino Prancūzijos prezidentas Giscard d'Estaing, Egiptui įpiršti prancūziškus ginklus labai prielaimomis sąlygomis. Veikiausia jam pasisekė ir Egiptas taip pat smarkiai "praturtė" moderniškais ginklais.

Nereikia nė aiškinti, kaip šio biznio klestėjimas kenkia pasaulinei taikai. Nereikia nė kalbėti, kaip šis berybis Vidurio Rytų kraštų ginklavinimas nieko bendro neturi su atsteigimu pastovios taikos šime pasaulio kampelyje. Bet šių dienų imperialistinio kapitalizmo šūkis: "Vardan pelno viskas galima, viskas šventai!"

Kanadiečiai streiklauzių rolėje

Savo laikraštyje "Tėviškės Žiburiai" (gruodžio 4 d.) jie atvirai pasisako, kad jie yra organizuotų darbininkų ir jų kovų už šviesesnį rytojų, už lengvesnį darbo žmonių gyvenimą priešai. Pav., savo organo vedamajame "Beprasniai streikai" jie sako:

"Atlikusios reikšmingą misiją, darbo unijos betgi apsvaigo iškovojoje pozicijoje ir pasidarė egoistinės. Joms pirmoje eilėje ėmė rūpėti savos organizacijos nauda, nepaisant krašto gerovės. Nors ekonominė krašto būklė yra bloga, bet unijoms — turi būti gera. Unijų viršūnėse įsitvirtino profesionalai veikėjai, kurių algos yra didesnės už ministrų. Jie skelbia streikus neva demokratiniu būdu, t. y. atsiklausus narių, bet tas atsiklausimas dažnai būna toks miglotas, kad unijų vadai gali visuomet jį interpretuoti savo naudai. Praktikoje jie užkaria narius savo valia, o ne nariai jiems. Atsikratyti tokių vadų labai sunku. Kartais prireikia net valstybės teismo įsikišimo, kaip tai buvo Hoffos atveju JAV-se. Didieji unijų vadai, paskelbę streiką, ramiai sau sėdi iškiliame soste, jų riebios algos nenutrūksta ir streiko metu, o streikuojantieji nariai turi labai spausčius, kad galėtų išsilaikyti su savo šeimomis. Jie sakosi kovoja už unijos prestižą, darbininkų gerovę, bet dėlto nenuvarva nė vienas prakaito lašas. Taip jie gali sėdėti ištisus mėnesius, visai nejausdami darbininkų vargo. Pastarieji galbūt norėtų grįžti į darbą, bet unijos vadovybė neleidžia ir nesiryžta pateikti narių balsavimui nė darbdavio siūlomų sąlygų. Streikams tęsti bei svyruojantiems tvarkyti unijos turi savo smogikus, kurie jėga priverčia pritarti unijos bosų valiai. Esant tokiems metodams, darbininkai daug pralaimi, bet unijų vadai laimi.

Vienas tokių streikų yra Kanados paštininkų-skirstytojų. Dėl visai nepateisinamo jų unijos vadų užsispyrimo, perdėtų finansinių reikalavimų, narių valios nepaisymo streikas labai nusitęsė ir tapo ilgiausiu Kanados pašto istorijoje. Dėl mažos grupės asmenų atkaklumo turi kentėti ne kuri darbdavių įmonė, bet visas kraštas."

Išdėmėtina, kad jie savo laikraštyje nesako šis "beprasnis", ši "pašto darbininkų unija", bet kalba apie streikus ir darbo unijas abelnai. Taigi, jie yra priešai visų darbo unijų, nes jiems jos visos yra jau "atlikusios reikšmingą misiją". Tai atviras paskelbimas kovos visiems Kanados organizuotoms darbininkams.

Tiesa, kai kurių darbo unijų vadovybės yra išsigimusios, niekam dėtos, bet ne ta prasme, kad jos labai kovingos, kad jos veda darbininkus į streikus. Kaip tik priešingai: jos sugedusios ta prasme, kad broliaujasi su samdytojais, jiems pataikauja, atsisako streikų formoje panaudoti organizuotų darbininkų jėgą ir įtaką kovai už pagerinimą jų buklės. "Tėviškės Žiburiai" nesmerkia tokių unijų vadovybių. Jie smerkia tas darbo unijas, kurios šiandien tebėra ištikimos savo misijai ir panaudoja visas kovos formas jos atlikimui.

Kas ką rašo ir sako

TRUPUTIS IS LIETUVOS
BALETO ISTORIJS

Vilniaus "Tiesoje" (gruodžio 4 d.) Lydia Motiejūnaitė pateikia idomų straipsnį "Profesionaliajam Lietuvos Baletui — 50 metų". Ji rašo: "Lygiai prieš penkiasdešimt metų — 1925 m. gruodžio 4 dieną — Kauno teatro scenoje pirmą kartą buvo parodytas baletų spektaklis — kompozitoriaus L. Delibo "Kopelija", kurį pastatė teatro direktoriaus L. Giros paskiestas Leningrado šokėjas baletmeisteris P. Petrovas. Mūsų baletu susikūrimas ir pirmieji žingsniai neatskiriamai siejiasi su rusų tarybinio baletu šokėjų kūrybine veikla Lietuvoje.

Kalbant apie prieškarinį lietuviškojo baletu etapą reikia pasakyti, jog kiek tai buvo įmanoma, visuomet buvo stengiamasi eiti pažangos keliu. Norėdamas susipažinti su tarybinio teatro menu, B. Kelbauskas 1937—1938 metais lankėsi Tarybų Sąjungoje."

Pasaulinio karo metu baletas buvo fašistų "beveik išvytas iš scenos". "Pokario atstatomasis laikotarpis", rašo autorė, "pareikalavo didelio darbo, meilės savai profesijai. Karo audra išblaškė baletu kolektyvą, teko jį beveik naujai komplektuoti. Į gimtąjį teatrą sugrįžta iš stažuotės Leningrado S. Kirovo teatre G. Sabaliauskaitė. Su dideliu entuziazmu intensyviai atnaujinami geriausi baletai. Naujiems pastatymams kviečiami patyrę tarybiniai choreografaai."

"Ilgas kūrybinis mūsų baletu periodas", sako Motiejūnaitė, "susijęs su baletmeisterio V. Grivicko veikla. V. Grivickas sukūrė lietuviško tarybinio nacionalinio baletu repertuarą. Jo pastatyti baletai — J. Juzeliūno "Ant marių kranto", J. Indros "Audronė", E. Balsio "Eglė žalčių karalienė" — tapo lietuviško baletu klasika."

"Minint Lietuvos baletu penkiasdešimtmetį", sako autorė, "išreiškiame gilią padėką ir pagarbą visiems baletu veteranams — vadovams, pedagogams, šokėjams — už jų begalinį atsidavimą menui, už tą didžiulį indėlį, kurį jie įnešė į lietuvių nacionalinės choreografijos kūrimą. Netenka abejoti, kad dabartinis kolektyvas toliau tęs ir vystys geriausias mūsų baletu praeities kūrybines tradicijas, sieks turtinti repertuarą turiningais aukšto idėjinio ir meninio kūrinių."

KATALIKŲ BAŽNYČIA —
DIDELĖ
REAKCINĖ JEGA

Iš lietuviškų kunigų organo sužinome, kad:

"Jungtinės Amerikos Valstybės turi daugiau kaip 210 mil. gyventojų, kurių netoli ketvirtadalis — apie 49 milijonai — yra katalikai. Čia darbuojasi 57,328 kunigai, 180,015 vienuolių, veikia 17,445 parapijos. JAV katalikai turi 258 universitetus ir kolegijas su 407,081 studentu, 1,702 gimnazijas su 911,730 moksleivių ir 8,647 pradžios mokyklos su netoli 3 mil. auklėtinų. Tos statistikos, žinoma, kasdien šiek tiek keičiasi, bet jos parodo, kad katalikai šiame krašte yra didelė kultūrinė jėga. Katalikai yra didžiausia JAV tikinčiųjų bendrija, esant protestantams suskilusiems į sektas. Net ir kongrese katalikai sudaro didžiausią religinę grupę."

Jeigu taip būtų, jeigu iš tikrųjų katalikų bažnyčia būtų "didelė kultūrinė jėga". Bet, kaip visi žinome, taip nėra. Katalikų bažnyčia, tai

yra jos vadovybė (kunigai, vyskupai, vienuoliai), kaip tokia, yra neapsakomai didelė reakcinė jėga. Visais pagrindiniais socialiniais ir politiniais klausimais katalikų bažnyčios vadovybė visuomet stovi konservatizmo, apskurantizmo, reakcijos pozicijose.

Už pavyzdį paimkime Amerikos lietuviškąją dvasiškiją, kuri, kaip žinia, yra grynai katalikiška. Kur ir kada kuris lietuvis kunigas yra aktyviai pasisakęs arba su veikla pasirodęs už pažangą, už darbo liaudies reikalus? Kol kas tokių stebuklų šiais laikais dar nėra buvę.

PAGAL CHICAGOS
MENŠEVIKŲ MUZIKĄ

Chicago menševikų laikraštis negali atsidžiaugti, kad pagaliau gimusi nauja JAV Lietuvių Bendruomenė, kurios vadais esą Dr. Z. Danilevičius ir Dr. Vytautas P. Dargis.

Nauja bendruomenė buvus pagimdyta Chicagoje įvyksiam "JAV Lietuvių Bendruomenės apylinkių atstovų suvažiavime", kuriame dalyvavę "16 valstijų atstovai, kurie vadovavosi visai kitais principais, negu lietuviams bandytos primesti barzdukinės Bendruomenės".

Vadinasi, dabar turime barzdukinę bendruomenę ir danilevičinę bendruomenę. Pastaroji, matyt, ištikimai šoks pagal Martyno Gudelio muziką.

APIE LIETUVOS
ŽURNALISTŲ
PAREIGAS

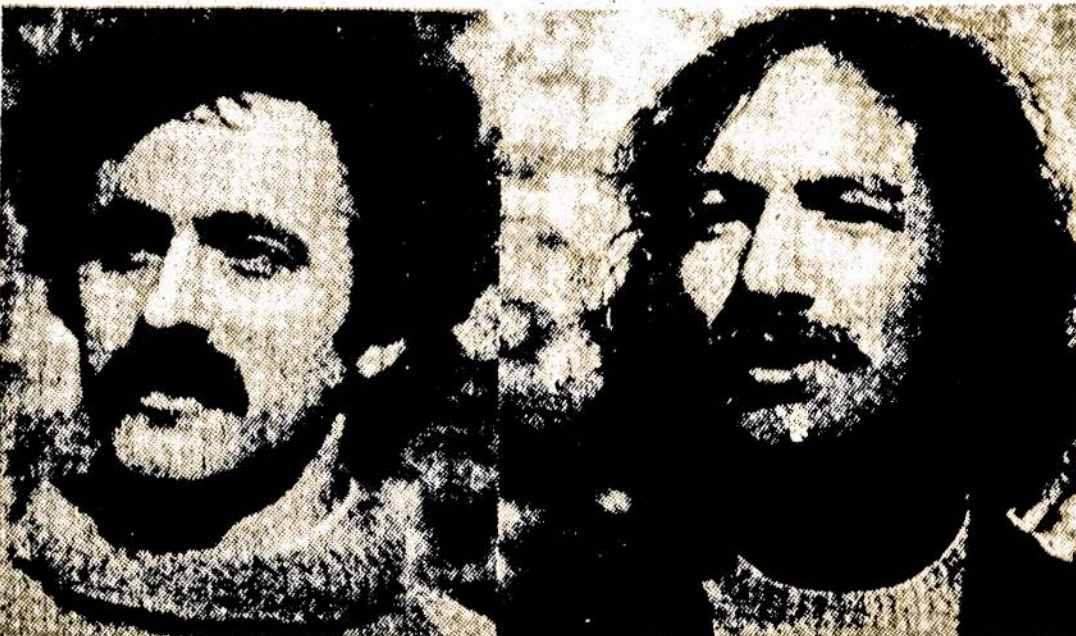
Savaitraštyje "Literatūra ir menas" (gruodžio 5 d.) atspausdintas redakcijos darbuotojo Romo Mačiūlio interviu su LTSR Žurnalistų Sąjungos valdybos pirmininku, mums, Amerikos lietuviams, gerai pažįstamu Albertu Laurinčiuku. Pasikalbėjimas siejasi su Lietuvos žurnalistų veikla ir pareigomis. Plačiai atsakes į eilę klausimų, pirmininkas Laurinčiukas metą žvilgsnį į ateitį. Jis sako:

"Žurnalistų sąjunga ir ateityje kels didelius kūrybinius reikalavimus savo nariams. Ieškant tiesiausių kelių į žmonių širdis, negalima pasitenkinti lengviausia išeitimi. Mes privalome išmokyti principinai ir reikliai vertinti savo kūrybą — spaudos puslapiui neturi virsti žodžių ekvivalentų arena. Suprassdami, kad daugiau dėmesio būtina skirti gamybos problemoms, negalime pamiršti žmogaus, jo turtingo vidaus pasaulio. Pavyzdžiui, aiškiai per mažai rašoma moralės temomis. Ir nelinksma, kai, skaitydami laikraščius arba žurnalus, sužinome tik apie sukčius, perėjūnus, pasileidėlius, girtuoklius. Norisi daugiau kūrinių su šviesių žmonių paveikslais, herojiško elgesio pavyzdžiais.

Mes džiaugiamės Donato Rodos, Domo Sniuko, Algimanto Stankevičiaus, Vytauto Minioto ir kitų Žurnalistų sąjungos narių, V. Mickevičiaus—Kapsuko premijų laureatų, kūrybiniais laimėjimais. Skaitytojai gerbia ju publicistinį žodi, vertina jų mintis, kūrybinius apmąstymus, mėgsta jų literatūrinį braižą. Kupini saulėto entuziazmo, kovingumo Stasio Katikiniųjų bendrija, esant protestantams suskilusiems į sektas. Net ir kongrese katalikai sudaro didžiausią religinę grupę."

Tarybų Lietuvos laikraščiuose ir žurnaluose, radijuje ir televizijoje dirba daug gabių žurnalistų, ir tai užtikrina Žurnalistų sąjungos kūrybinės veiklos sėkmę."

JIE SAKO: SPAUDA IR RADIJAS MELUOJA

Robert and Michael Meeropol

Komerčinėje spaudoje ir per radiją buvo paskelbta, kad pagaliau FBI atidentė visus dokumentus, liečiančius Ethelės ir Julius Rosenbergų apkaltinimą ir nuteisimą mirti. Jų sūnūs Robert ir Michael sako, kad tai baurus melas. Jie sako, kad FBI atidengė tikait 29,900 puslapių, o kaip žinoma, tie dokumentai sudaro nuo 300,000 iki 400,000 puslapių.

TARPTAUTINĖS TEMOMIS

Angola: intervencijos
priežastys

Afrikos žemyno tautų išsi-vadavimo kovos patyrimas rodo, kad jų turtingesnė Afrikos šalis gamtos išteklių, tuo sunkesnis jos kelias į laisvę ir nepriklausomybę. Kova, kurią šiomis dienomis kovoja jauna Afrikos valstybė Angolos Liaudies Respublika, tai akivaizdžiai patvirtina.

Savo gamtos turtų gausumu Angola — užima žemyne vieną iš pirmųjų vietų. Tačiau iki pastarojo meto visi šie turtai priklausė svetimišiams išnaudotojams. Dar Portugalijos kolonijinio režimo metu Amerikos monopolija "Teksako" čia pradėjo naftos gavybą ir padidino ją iki 12 milijonų tonų per metus. Pietų Afrikos firma "Diamant" pasigrobė Angolos deimantų kasyklas. VFR koncernai pasiglemžė geležies rūdos telkinius. Užsieniečiai kontroliuoja Angoloje aukso, mangano, vario gavybą, kavamedžių plantacijas ir t. t.

Visa tai ir nulėmė Vakarų imperialistinių valstybių poziciją politinių judėjimų Angoloje atžvilgiu. Didžiausias iš jų — MPLA, pakėlęs pagrindinę naštą, daugelį metų kovojant prieš Portugalijos kolonijinę prispaują, iškėlė patriotinį uždavinį — grąžinti šalies gamtos turtus Angolos liaudžiai. Atitinkamas įstatymas buvo vienas iš pirmųjų, kuriuos priėmė MPLA vadovaujama nacionalinė vyriausybė, šių metų lapkričio 11 dieną paskelbus Angolos nepriklausomybę. Tuo paaiškinamas visas imperialistinių sluoksnių pyktis, visa jų ne-

pykanta šiai vyriausybei, tai kartų pagrindinė priežastis užsienio intervencijos prieš Angolos Liaudies Respubliką, intervencijos, kurioje dalyvauja Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos samdiniai.

Kartu Vakarų šalys plačiai remia pinigais, ginklais, ir kariniais specialistais Angolos skaldytojų organizacijas FNLA ir UNITA, kurios ne kartą yra užtikrinusios, kad užsienio kapitalo pozicijos Angoloje nebus paliestos. Aktyvia pagalbą skaldytojams teikia ir Pekinas, kuris šiuo būdu blokuojasi su reicingiausiomis imperialistinėmis jėgomis.

Ypač platų ir atvirą pobūdį įgavo rasistinės Pietų Afrikos Respublikos ginkluota intervencija prieš Angolą. Ir čia svarbu ne tik PAR monopolijų ekonominių interesai Angoloje. Rasistams kelia didžiausią susirūpinimą tas faktas, kad jų kolonijos Namibijos šiaurės pasienyje atsirado nepriklausoma valstybė, kurioje išgali pažangus antiimperialistinis režimas. Pietų Afrikos kolonizatoriai bijo, kad tai sustiprins Namibijos patriotų kovą už laisvę.

Tokie yra šios dienos įvykių Angolos Liaudies Respublikoje užkulisiai. Angolos patriotai didvyriškai atremia skaldytojų ir užsienio interventų atakas. Jie remiasi pažangiųjų Afrikos žemyno valstybių, visų demokratinių pasaulio jėgų parama ir solidarumu. Bet pagrindinė jų atrama — Angolos liaudis, kurios gyvybinius interesus jie gina.

V. Puodžiūnas

VYTAUTAS RUDOKAS

Upių potvynis

Nubiokštiesmi toli nuo tėvynės.

Zaltos rūtos, purienos ir mėtus
Jums neduoda ramybės ilg šiolet.
Ak, kaip vėl perli norėtus
Basomis per rasotą žolę!

Ir sapnuojasi tolimes krantas,
Kur jaunystę mylėta ar klysta.
Nugalėję audringus atlantus,
Grįžtat vėl į gimtąjį ltzdą.

Vėl takellais išvaikščiotais einat,
Kur balta obelis kaip anuomet.
O kažkas taip pažįstamą dalną
Klitaups dunojėlio dalnuoja.

Ir iš pirklių šit mėlynas dūmas...
Ir dūzgena pilkoji bitelė...
Tai tų upių sidabro platumas,
Kad nel perbrist, nel perlikt negalit.

Nesunku nugalėti Atlantą,
Už kurio buvo lalmės ieskota.
O upes — net per sapną nelengva,
Nors ir perėjot šitiek golgotų.

Lyg akmuo ant krūtinės ir vėl,
Kai sugrįžtat į nūrią tikrovę.
O krante tolimam obelėlei
Baltus žiedus žydėti sukravė...

IŠ LAIŠKŲ

Brangi sesute,
tetuke, švogerkai:

Garbingo 75 metų jubilėjaus proga, sveikiname tave mes visi iš Tėvynės Lietuvos, linkėdami geros sveikatos, žvalios nuotaikos ir ilgų, gražų metų. Nors mes toli nuo tavęs, nors mus skiria tūkstančiai kilometrų, daug kalnų, jūrų ir upių, bet mes su tavimi.

Geroji sesute, smėlėtos Dzukijos dukra, kuri vargą vargai tu našlaitė viena, o džiaugsmą su mumis dalinai si, priimk brangioji nors meilę mūsų širdžių, kad ji tau padėtų būti sveikai ir linksmai ilgai.

Bučiuojame visi,
Sesuo, Rapolas,
Birutė, Juratė

Nuo redakcijos: Šį laišką pri-siuntė mums visiems gerai žinoma iš laikųkada ji svečiavosi Amerikoje, Ona Užkurelienė iš Vilniaus savo sesutei O. Bojallienei. Laiškas buvo skaitytas per puotą surengtą Bojallienei, jos gimtadienio proga.

ooo

Nuoširdžiausiai sveikinu visus laisviečius su žiemos šventėmis ir Naujaisiais Metais. Linkiu ir toliau sėkmingai darbuotis "Laisvės" reikaluose.

Sų geriausiais linkėjimais,
M. Stakovas

Kanada

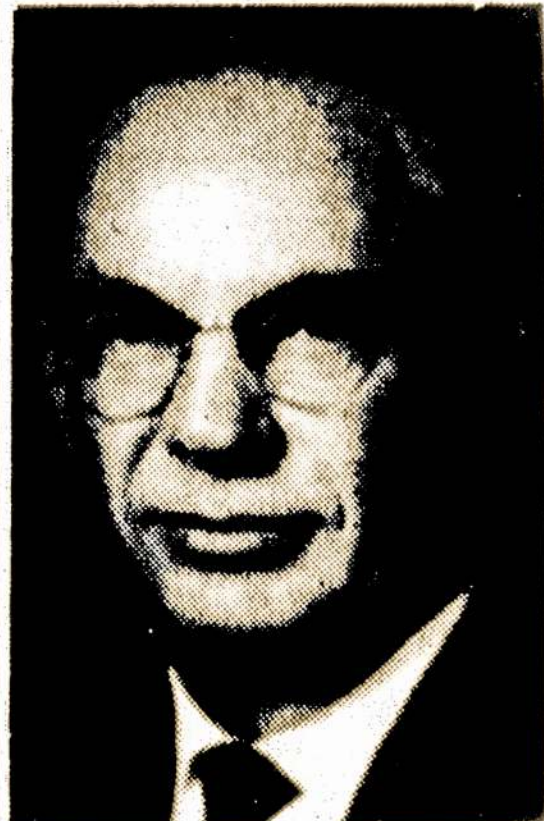
ooo

Mano anukė Sonyja Sosuta, kuri dirba bibliotekoje, Princeton, N. J., prisuntė man poezijos knygą. Knyga 312 puslapių. Tai Fausto Kirso eilėraščių rinkinys.

Siek tiek paskaičiau. Bet manęs jo poezija nežavėjo. Tik nusiskundimai, nusivylimai ir dejonės.

Draugiškai,

Jonas Vaicekaskas

Smerkia ir
protestuoja

Paul Jennings

Washingtonas. — Skaitlingos unijos International Union of Electrical, Radio and Machine Workers prezidentas Paul Jennings griežtai smerkia FBI kriminališkus veiksmus prieš šios šalies — visuomenininkus. Jis reikalauja, kad Kongresas tokiai veiklai iš viso padarytų galą. Jo atstovaujama unija priklauso prie Amerikos Darbo Federacijos—Industriinių Organizacijų Kongreso (AFL—CIO).

□ Ką daugiausia skaito Amerikos kaliniai — bibliją ar Sekspyrą! O, gal būtų, Simenoną ir Agatą Kristi? Šia problema susidomėjo teisingumo ministerija. Pasirodė, jog kaliniai domisi tik "Trumpu metalų pivomo kursu" ir "Tekinimo darbų vadovu pradedantiesiems".

Lisbon. — Portugalijos vyriausybė griežtai smerkia Indonezijos militarinį įsiveržimą į jos salą Timor. Siūloma, kad ir Jungtinės Tautos pasmerktų šią Indonezijos agresiją.

Vilnius. Geriausios "Drobės" susivienijimo vilninių audinių fabriko audimo cecho "A" paminos auđėjos, pirma laiko įvykdžiusios devintojo penkmečio asmenines užduotis: [iš kairės] Anastazija Valienė. Aldona Baltaduonienė ir Aldona Blaževičiūtė.

ČIA MANO GIMTINĖ

Po penkių savaičių viešnagės Lietuvoje į JAV sugrįžo pažangiosios išeivijos veikėja Alisė Jonikienė. Vykdydama paskutinę savo vyro, buvusio ilgamečio "Vilnius" laikraščio redaktoriaus Leono Joniko valią, ji atvežė jo palaikus į Lietuvą, kad juos visam laikui priglaustų gimtosios Žemaitijos žemė.

Įvykdžiusi vyro valią, A. Jonikienė paviešėjo Laukuvoje, apvažinėjo L. Joniko gimtąsias vietas, susitiko ir pabendraavo su jo giminėmis ir pažįstamais, kurį laiką gydėsi Druskininkuose.

Sugrįžusi į Vilnių, ją lankė žurnalistas, revoliucinio judėjimo Lietuvoje dalyviai, visuomenės veikėjai, bičiuliai, pažįstami.

Sutikau daug nuostabių žmonių, — pasakė išvykdamą iš Lietuvos A. Jonikienė, — vienus jau seniai pažinojau, su kitais dabar susipažinau. Ir nors aš esu gimusi Amerikoje, man atrodo, kad tikroji mano gimtinė yra Lietuva. Čia saugomas mano vyro atminimas, čia ilsisi jo palaikai, čia gyvena tiek daug mano gerų draugų.

"Tiesos" laikraštyje Alisė Jonikienė išspausdino laišką,

Alisė Jonikienė

JŪS NESIJUOKITE...

Sužinojom, kad dievas lietuviškai nesupranta

JURGIS PIPIRAS

Nors buvau aštuonmetis vaikas, bet dar gerai atsimenu, kaip motina (maistu užmokėdama) pasamdė biedną davatkėlę pamokyti mane kaip reikia atlikti išpažintį ir priimti pirmą komuniją. Pamokos tęsėsi kasdien, per visą savaitę — poteriai, maldos, smulkmeniškas priruošimas prie to svarbaus katalikų religijos ritualo, per kurį kunigai gali sužinoti ne tik ką parapijiečiai veikia, bet ir ką galvoja, pasisakydami potyliai viens kitam.

Kad nepadaryčiau vaikiškos klaidos, teko atlikti išpažinties repeticijas. Davatkėlė mane nusivedė į savo miegamąjį, uždarė duris, kad kiti vaikai negirdėtų, ir pradėjo klausinėti kokias nuodėmes esu padaręs:

Ar tėvo ar motinos nepaklausei?

Ar minėjai Dievo vardą be reikalo?

Gal kada susikeičiai?

Gal ką pamėlavai?

Ar ką pavogei?

Sako, kad ne tik nuodėmė yra ka nors blogo padaryti, bet taip pat ka nors blogo pamislyti. Nes dievas viską žino. Nuo jo nepasislėpsi. Ir mintimis papildyta nuodėmė reikia kunigui per išpažintį pasisakyti.

Į visus davatkėlės sugalvotų nuodėmių klausimus abejingai atsakiau — taip. Bet nieko, nekuomet nesu pavogęs — protestavau. Tada davatkėlė klausia: ar kai kada nebuvai nuėjęs kaimyno žirnių pasirašyti?

Jai ta priminus, atsiminiau,

ryto. Per tą laiką teko girdėti iš trijų lenkų kunigų, kad lenkų kalba yra Dievo išrinktoji. Aš jau nebuvau vaikas, kai tai sakė man lenkų kunigai. Vieną jų Bonifaterių šventovės zakristijoje paklausiau: "Kas atsitiks su tais, kurie nemoka lenkų kalbos?" Kunigas Zapolski atsakė, kad tie, kurie nemoka lenkiškai, bus nubauti, turės dirbti sunkius darbus, o po darbo mokytis lenkų kalbos. Kai išmoks, bus išleisti iš dangų, kur galės draugauti su angelais ir lenkiškai susikalbėti su Dievu. Vėliau, bendraujant su lenkais, vėl teko dažnai girdėti, kad danguje yra kalbama tik lenkiškai. Tam paremti esąs parašytas vieno vienuolio veiklas, kurį patvirtinęs pats popiežius. To veikalo man neteko skaityti."

Tai ne juokai, mieli parapijonys. Čia kunigų leidžiamam laikraštyje juodai ant balto parašyta, kad dievas ir angelai tik lenkiškai supranta. Per daug metu lietuviai meldėsi ir varstė rašančiaus žirnelius, kalbėdami "Sveika Marija", o dangaus vyriausybė jų nesusprato.

Bet žmonės sako: "Nėra to blogo, kad neišeitų į gėrą". Mes lietuviai galime lietuviškai nuodėmingai galvoti, kad ir nusikeiksnoti, aukščiausias nesupras.

Gal dėl to mūsų "veiksniai" savo spaudoje ir nesibijo tiek daug melagingų žinių apie Lietuvą skelbti.

Popiežiaus atstovas Jungt. Tautose

Kun. Giovanni Cheli

United Nations, N. Y. — Ir Vatikanas turi savo atstovą Jungtinėse Tautose stebėtojo (observatoriaus) rolėje. Popiežiui Povilui VI taipgi rūpinti pasaulinės organizacijos veikla išlaikymui pasaulyje taikos. Aišku, kun. Cheli nepraso balso ir sesijose nesako kalbų Asamblėjos.

Washingtonas. — Niujorkietis kongresmanas Rangel viešai pasmerkė Amerikos delegacijos Jungtinėse Tautose pirmininką Daniel Moy-nihan už įžeidimą "trečiojo pasaulio" šalių. Jis tai padarė gindamas sionizma Jungt. Tautų Asamblėjos sesijoje.

San Francisco, Cal. — Gruodžio 12 dieną didžiuliam penkių butų pastate kilusiam gaisrui žuvo 12 žmonių. Policija mano, kad namas buvo tyčia padegtas.

LIETUVOS ŽURNALISTAS
APIE NEW YORKO BĖDAS

SUKLUPĖS MILŽINAS

Kai šiomis dienomis sueina keletas niujorkiečių, pokalbis prasideda apie miestą ir jo reikalus. Ir tai anaipol ne teoriniai ar istoriniai, o kasdieniški ir kone kiekvieną liečią pokalbiai: New Yorkas tebegyvena krize, prasidėjusia prieš daugelį mėnesių. Miestui milžinui trūksta pinigų.

Tai — sudėtingų politinių ir finansinių machinacijų rezultatas, ir jį labiausiai jaučia eiliniai New Yorko gyventojai. Pastaraisiais mėnesiais pakelti mokesčiai už važinimą autobusais ir metro (jie dabar bene patys aukščiausi visose Jungtinėse Amerikos Valstijose), padidintas mokestis už tiltų ir tunelių pravažiavimą.

Kaip priemonė, gelbstint miesto kišenę, buvo siūloma dar padidinti ir taip jau aukštus miesto mokesčius — jie dabar yra 8 procentų dydžio. Tai reiškia, kad už bet kokią atsvertą, atmatuotą ar suvyniotą prekę prie paskelbtos ar sudėtos sumos jums dar būtina priskaičiuoti aštuonis procentus. Didinti mokesčius kol kas susilaikyta, tačiau krizė jaučiama daugelyje gyvenimo sričių.

Protestuojantys žmonės — kasdieninė didžiulio New Yorko dalelė. New Yorko gyventojai protestuoja, uždarius ligoninę neturtingame kvartale, sumažinus policiją ten, kur ir vidurdienį bijai pasirodyti, pasiūlius mažinti pensijas mieste, kur yra didžiulė armija iš pensijų, ir tik iš jų, gyvenančių žmonių.

Neseniai įvyko viena didžiausių šios rūšies demonstracijų. Keletas tūkstančių miesto gyventojų protestavo prieš lėšų, skirtų kovai su skurdu, sumažinimą ar net panaikinimą. New Yorke dėmesį atkreipti labai nelengva, ir demonstrantai naudojo gerai patikrintą priemonę: maždaug 250 žmonių savo kūnais užtvėrė trislinijas viename Brooklyno tunelyje iš pat ryto, kai didžiulis mašinų srautas liejosi iš priemiesčių į Manhattaną.

Tą dieną tokių "kamščių" mieste buvo daug: Brooklyno kur beveik pusę valandos buvo sustabdytas judėjimas vienu pagrindiniu greitkeliu, Rooseveltto kelyje, juosiančiame visą rytinę miesto dalį, ir daug kur kitur. Demonstrantų pyktis ir priemonės, kurias jie naudoja, visai suprantamos. Pagal vieną miesto gelbėjimo planą lėšas, skirtas kovai su skurdu, siūloma

sumažinti net 30 procentų, kai tuo tarpu kitas programos siūloma siaurinti "tik" 8 ar 10 procentų.

...New Yorko finansinės problemos jau seniai tapo bendranacionalinėmis. JAV prezidentas Fordas prieš kurį laiką kategoriškai atsisakė sukelti bet kokią finansinę federalinę pagalbą miestui. Prezidento žodžiai sukėlė ištisą audrą protestų įvairiausiuose sluoksniuose ir susilaukė priekaištų dėl partinio šališkumo — New Yorkas yra viena pagrindinių demokratų tvirtovių. Dabar Fordo politika, atrodo, minkštėja, vyksta tolesnės derybos. Tačiau šiandien spauda praneša, kad jau sekančią savaitę tiesiogine to žodžio prasme nebus iš ko mokėti atlyginimų tarnautojams.

Didelius finansinius sunkumus pergyvena ne tik New Yorkas, bet ir kiti Jungtinių Valstijų miestai. Dažnas komentatorius visai pagrįstai kelia ne tik vienos ar kitos administracijos klaidas ir suklupimus, bet ir klausia, ar dėl to labiausiai nėra kalta pati visuomenės sistema, pritrūkusį jėgų kontroliuoti save.

JONAS LUKOŠEVIČIUS

Ji skundžia prez. Fordą teismui

Darlene Schmalaried

Jinai traukia prezidentą Fordą ir keturis jo patarėjus į teismą. Ji sako, kad jie ją nusikraudė \$100,000. Mat, ji rinko žinias, jas sutrumpino ir pateikė prezidentui paskaityti. Bet ji negavo algos pakėlimo, nes buvo diskriminuojama kaip moteris. O istatymai tai daryti draudžia.

Sen. Humphrey vadovauja

Gallup Poll apklausinėjimai parodo, kad tarp visų demokratų aspirantų į prezidentus, senatorius Hubert Humphrey stovi pirmoje vietoje. 30 procentų demokratų balsuotojų pasisakė už jo kandidatūrą. Antroje vietoje stovi Alabamos gubernatorių Wallace su 20 procentu balsuotojų.

Hartford, Conn. — Penki šimtai valstijos tarnautojų (darbiuinkų) jau gavo iš valdžios pranešimą, kad jie pavai su skurdu, siūloma

Brockton, Mass.

Sveikinu su žiemos šventėmis ir Naujais Metais visus savo gimines, drauges ir draugus čia Amerikoje ir Lietuvoje.

Linkiu visiems daug laimės, o daugiausia sveikatos.

S. RAINARD

Brockton, Mass.

Sveikinu su žiemos šventėmis ir Naujais Metais visus savo gimines, drauges ir draugus, kur jie begyventų.

Linkiu visiems daug laimės.

KAZIMIERA CHERASKIENE

Su Naujais Metais

Sveikiname LLD Centro valdybą, narius, "Laisvės" kolektyvą, skaitytojus, vadininkus, spaudos rėmėjus ir bičiulius Amerikoje, Tarybų Lietuvoje ir Kanadoje. Linkime sveikatos, sėkmės kultūros darbuose už Taiką ir pažangą!

LLD 45 KP. VALDYBA ir NARIAI
St. Petersburg, Fla.

SVEIKINAME Žiemos švenčių Proga

Visus mūsų draugus ir pažįstamus po visą pasaulį. Mes jau daug metų praleidome ir daug mūsų draugų miega amžinai, bet mes mylime gyventi ir norime taikos visame pasaulyje.

JAMES ir HELENA UMARAI
Detroit, Mich.

SAN LEANDRO, CAL.

Aleksas ir Violeta Taraškai

Sveikiname savo gimines, draugus, drauges, pažįstamus čia Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi "Laisvės" personalą, su Naujaisiais Metais.

Linkime Visiems Skaisčių, Laimingų, Darbingų
1976 Metų.

SAN FRANCISCO, CAL.

Naujųjų Metų Proga

LLD 153 Kuopa

Sveikina Lietuvių Literatūros Draugijos Centro Valdybą ir visus narius, "Laisvės" kolektyvą, skaitytojus, rėmėjus ir visus taikos šalininkus. Velina sėkmės visiems.

VALDYBA ir NARIAI

Stoughton, Mass.

Sveikinu su žiemos šventėmis ir Naujais Metais brolių Vytautą ir jo šeimą ir gimines Lietuvoje; brolių Praną Gulfport, Floridoje; visus gimines, drauges ir draugus čia Amerikoje.

ONA KLIMIENĖ [MOCKAPETRE]
Kilus iš Prienu, Lietuvoje

Sveikinu su Naujais Metais

Sveikinu visus "Laisvės" kolektyvo asmenis ir linkiu iš visos širdies daug laimės ir sveikatos, džiaugsmo ir ramybės, geriausios sėkmės ir ištvermės jūsų kilniuose darbuose už taiką, pažangą, už bendradarbiavimą visų tautų tarpe mūsų neramioje planetoje.

JONAS SMALENSKAS
Miami, Florida

SVEIKINAME su Naujais Metais

visus artimuosius ir draugus Tarybų Lietuvoje ir JAV.

Sėkmės ir sveikatos!

ALDONA ir POVILAS ALEKNAI
St. Petersburg, Fla.

LAIMETA ILGA KOVA

Ethele ir Julius Rosenbergai 1951 metais laike teismo, kuris juos nuteisė mirti.

Per ilgą ir sunkią jų sūnų Michael ir Robert ir pažangiosios visuomenės kovą pagaliau pavyko priversti vyriausybę atidengti FBI (Federal Bureau of Investigation) archyvus apie suareštavimą, įkaltinimą, nuteisimą mirti ir nužudymą šių dviejų pažangių jaunų žmonių. Bet ar visi dokumentai visuomenei bus parodyti? O gal tik tie, kurie nepasmerkia FBI kriminališko vaidmens tame procese?

Rosenbergų sūnus tenka nuoširdžiausiai pasveikinti už jų pastangas nuo savo tėvų, vardo nuplauti jiems valdžios primetą šnipinėjimo dėmę.

Neišsprendžiamų prieštaravimų nelaisvėje

Prancūzijos Rambujė mieste, netoli Paryžiaus, įvyko aukščiausiojo Jungtinių Amerikos Valstijų, Anglijos, Prancūzijos, VFR, Italijos ir Japonijos vadovų susitikimas. Jis buvo suaukštas, siekiant apsvaistinti problemas, iškilusias ryšium su giliausia krize didžiojo biznio pasaulyje po 1929-1930 metų.

Pasibaigus tris dienas trukusiems karštiesiems aratriams debatams, šešių žymiausių kapitalistinių valstybių lyderiai paskelbė deklaraciją, kurioje pažymi, kad neatidėliotinas jų uždavinys — "pagyvinti ekonomiką ir sumažinti nedarbo sukeliamą žmonių ištęklų iššvaistymą".

Iš tikrųjų, visų šių šešių šalių ekonomika susiduria su labai rimtais sunkumais, o bedarbių skaičius ten jau viršijo penkiolika milijonų žmonių. Tačiau pasitarimo dalyvių siūlomos priemonės krizei įveikti (siūloma plėsti tarptautinę prekybą, sumažinti maitinimo barjerus, sutvarkyti valiutos sistemą ir t. t.) negali panaikinti objektyvių ekonomikos dėsnių, kurie lemia kapitalizmui neišvengiamus sukrėtimus.

Kaip tik todėl žymiausi tarptautinės ekonomikos apžvalgininkai tiesiog rašo, kad Rambujė rėmuose priimtoje deklaracijoje išdėstyti ne sprendimai, kaip Vakarams įveikti jų pergyvenamą krizę, o veikiau geri pageidavimai, kurie vargu ar galės būti įgyvendinti bent daugmaž netolimoje ateityje.

Pažymėtina, kad jau patį pasitarimo dalyvių sudėtis neleidžia priimti susitarimų, kurie būtų priimtini visoms krizės apimtoms šalims. Spręsti kapitalizmo reikalus už savo jaunesniųjų partnerių nugarų bandė kelios didelės valstybės, kurioms rūpi visų pirma apginti savo interesus ir kurios visada pasirengusios suversti visą pergyvenamų sunkumų našta kitoms. Neatsitiktinai dar prieš prasidedant susitikimui Rambujė rėmuose, kai kurių kapitalistinių valstybių vyriausybės pareiškė jokių būdu netaikysiančios privalomus susitarimus, kurį gali priimti "šešeto" atstovai. Rimti nesutarimai skaldė ir tebeskaldo ir patį "šešetą".

Taip pat svarbu, kad yra vienas klausimas, kuriuo realistiškai mąstantys Vakaru

politikai užima vieną pozą, nepriklausomai nuo to, ar šios šalys buvo atstovaujamos Rambujė susitikime ar ne. Tai klausimas dėl ekonominio bendradarbiavimo su Tarybų Sąjunga ir kitomis socialistinėmis valstybėmis. Reikia pripažinti, kad gyvenimas vis dėl to kai ko išmokė ir biznio pasauli — savitarpiskai naudingų lygiateisiškų prekybinių bei ekonominių santykių su socialistinėmis šalimis priešininkų lieka vis mažiau. Siaip ar taip, deklaracijoje, kuri buvo pasirašyta Rambujė rėmuose, tiesiogiai kalbama apie būtinumą vaisingai plėsti ekonominius santykius su socialistinėmis valstybėmis, ir ši deklaracijos dalis nesukėlė prieštaravimų niekur.

Tai neatsitiktinumas: mūsų dienomis, kaip niekada, socializmo pasaulis, kuris tvirtai toliau spartina ekonomikos ugdymo tempus, vieniems ryškėja kaip visiškai priešingybė kapitalizmui, sleigiamam sunkių, nepagydomų ligų.

A. Aleksa

Daina, važiuojant žemaičių plentu

Mėlyni miškai,
mylimi laukai,
ant kalvų — gelsva
žemės Lietuva.

Dulkini keliai,
dunda vieškeliai,
žalumos pilni
slėniai tolimi.

Toj gilioj kalvoj —
žemės Lietuvoj —
dulkėj paskirta
tau ši planeta.

Lietuvos kalba,
motinos galva,
dulkė kiekviena,
rytas ir diena.

Akmenys, stogai,
vandenys, rugiai,
dalgis obely,
mirė ir gyvi.

Kiek tik užmatau:
vanagas aukštai,
mylimi laukai,
mėlyni miškai.

Per upes balti
lieptai išlenkti.
Mirė — su gyvais
čia giliai gyvens.

Dulkė ir dangus,
kelias ir žmogus:
toj gilioj kalvoj —
žemės Lietuvoj.

UKMERGEI — 750 METŲ

Miestas per vieną dieną

PRANAS KARLONAS

[Pabaiga iš praeito numerio]

Miestas vakare

Vakare Ukmergė ramesnė. Po dienos darbų ji ilsisi, savo piliečius išviliojusi poilsio. Šaligatviuose, kurie geriau išpuošti medžiais ir gėlynėmis, parkų takeliais, paupy cypena kūdikių vežimėliai, patraukiami tėčių ar mamų. Dabar Ukmergė aukėja savo piliečiams jų pomėgius. Pagyvėja kultūros namai, sutirštėja žmonių sporto aikštelėse, stadione, kuris, beje, visiškai naujas ir įrengtas dešinėje Sventosios. Jis talpina net 35 tūkstančius žiūrovų, taigi daugiau negu šiuo metu visame mieste yra jo piliečių. Bet ar ilgai taip bus? Paskaičiuota, kad 2000 m. mieste gyvens 40 tūkst. gyventojų. Kiti ukmergiškiai stoviniuoja bibliotekose, rinkdamiesi knygas, sėdi prie stalų skaityklose ar kantriai tikisi laimikio ant pamerktų meškerių Sventosioje. Dar kiti, daugiausia jaunimas, susiporavę slanko šaligatviais, vyksta į užmiestį ir ten, poilsui skirtose vietose, ant žarijų čirškina supiaustytos avienos gabalus, vadinamus šašlykus.

Kiek anksčiau pavartoja žodį aukėja. Nesakau, kad jis labai tikslus vakaro Ukmergės nupiešti. Jis daugiau reikalingas kitoms legendoms priminti. Viena jų pasakoja apie vaidilutę, kuri įsimylėjo kryžiuotį, mūsų bočių amžiną priešą. Pamilti priešą? O ne! Šito senieji vaidilos negalėjo jai atleisti ir tokią jos gėdą ryžosi nuplauti ugnimi. Štai jau liepsnoja aukuras, o ant jo — ji, išdailiškos meilės auksa, jauna vaidilutė. Aukojama dievams, kuriems šventykloje ir tarnavusi.

Ak, meile, meile! . . . Kažin, ar taip būvę, bet va žmonės pasakoja, nors ir nesako Ukmergė, bet tik Ukmergė. Man, pasakysiu, kur kas arčiau prie širdies legenda apie senovės lietuvių dievačio ūke pavogtą mergaitę. Ji meilė dangiškos spalvos, meilė, išaukštinanti lietuviškos grožį. Na, o jeigu tokią meilę atiduosime miestui, kuris, esą, nuo to ūko, to dievačio ir gavęs vardą, tai patikėsim, kad šita neišgalvota. Myli ukmergiškiai savo miestą ir nedrįsk, žmogau, pasakyti, kad jis tau nepatiko. Vienas toks įsimylėjęs, G. Gudaičio-Guzevičiaus vidurinės mokyklos mokytojas Antanas Sleikus posmuoja:

Ukmergė!
Ukmergė!
Tu kaip niekad šiandieną

jaunai
Pasipuošus Sventosios
Kaspiniu žaliu
Ukmergėlės šlaitais
Ir aukštaičiu daina
Ir žaviu Lietuvos berželiu.

Ukmergė savo legendų skrynelėje turi ir daugiau pasakojimų apie vardo kilmę — pasakojimų gražių, jaudinančių, iš tikrųjų, vertų to,

kad Ukmergė pavadintume poete. Bet gal užteks? Ukmergės vardo legendą dabar jamžina jau ir skulptoriaus V. Krutinio bareljefas. Šis miestas gražus ir toliau, ir, sakyčiau, vis sparčiau. Paklausykite tik: jeigu 1972 m. miesto gerbuvio reikalams buvo išleista 286, 1 tūkst. rublių, tai jau sekančiais, 1973 m. — 524, 7 tūkst. rublių. Gi pernai ši suma padidėjo iki 589, 9 tūkst. rublių, o šiemet — iki 690 tūkst. rublių.

Pagaliau, argi nepagražins Ukmergės ir Draugystės parkas, kuris užims 34 hektarus? Siemet čia, kur ir stadionas, pasodinti pirmieji medeliai.

. . . Dešinėje plento jau visais langais šviečia kultūros namai. Kalbėjau si su Vytautu Puzu, tai vis įtikinėjo, jog miestas sukauptė dideles jėgas kultūriniam gyvenimui ir kad netolima ateitis jį pagarsins kur kas labiau. Kodėl? Paskutiniu metu smarkiai pagerėjo sąlygos kultūriniam darbui vystyti, plėsti. Nauji kultūros namai, valstybei atsiėję vos ne milijoną rublių, savotiškas tramplynas, patraukęs jaunus ir senus, visus, kas tik godus meno saviveiklai. Beje, šis mano pašnekovas netgi suskaičiuoja nepajėgę, kiek nemažai čia koncertavo kolektyvų ne tik iš Tarybų Lietuvos miestų, rajonų, bet ir atvykusių iš toliau — Leningrado, Kursko ir kitų Tarybų Sąjungos vietovių. Vyt. Puzas, aišku, nutytylėjo, kad ir pats ne šiaip sau iš Kultūros ministerijos, iš Vilniaus į Ukmergę patraukęs. Pažįstu jį nuo pusbernio: šis džiugas užsispyręs, plius gerai išmano savo darbą. Čia, Ukmergėje, dirba rajono kultūros skyriaus vedėju.

Sėkmės tau, Vytautai, didelės sėkmės, o aš dar praeisiu šia gatve. Štai gražus, iš betono ir stiklo ryšių mazgo pastatas. Čia paštas, telefonas, telegrafas. Ir prisimenu anuos, toliau už miesto esančius senuosius, dar carienės Jekaterinos laikų pašto rūmus. Lyginsime? Ką kalbi, žmogau! Jokio lyginimo! Man tik svarbu pajusti, kiek daug reikėjo praeiti žmogaus minčiai. Ir džiaugiuosi, kad senoji Ukmergė tokia šiandieninė, kad puikiai suspėja koja kojon žengti su gyvenimu, taip smarkiai pagreitinusi tempą.

O štai ir restorano, universalinės parduotuvės pastatai. Gatvė nesibaigia, leidžiasi pakalnėn, vėlaus vakaro su temas išlaikydama elektros lempų šviesa. Pasuku atgal, dabar kažkodėl mąstydamas apie darbščias žmogaus rankas.

— Jūs būtinai nueikite į "Vienybės" gamyklą, nueikite į autotransporto imonę, pabuvokite gurguolinių dirbinių gamykloje, A. Meskupo baldų kombinate, užėikite, pas "Lelijos" siuvėjas, — ra-

Apie technikos tobulinimą ir panaudojimą Lietuvos kaime

Vilniaus "Tiesa" rašo:

"Šiandien kaime apstu technikos. Ir plačiuose laukų masyvuose, ir stambiose gyvulininkystės fermose be jos žemdirbys nebeišsiverstų. Dažna mašina pavaduoja dešimt žmonių. O kasmet mūsų respubliką atkeliauja vis naujesnės žemės ūkio technikos. Konstruktoriai ir darbininkai daug daro, kad ji būtų kuo tobulesnė, dirbtų kuo geriau. Tačiau tik konkrečiomis gamybos sąlygomis išryškėja kiekvienos mašinos privalumai ir trūkumai.

Daugelis žemdirbių pamena, kaip nelengvai cukrinių runkelių plantacijose prigijo čekoslovakiečių kombainai. Sunkumus padėjo įveikti ir kaimo racionalizatoriai. Vieni pirmųjų idiegti ir patobulinti šią techniką pasiūvė Radviliškio rajono "Sušvės", K. Poželos, "Auksinės varpos", Pakruojo rajono "Komunaro", "Į šviesią ateitį" kolūkių racionalizatoriai. Pritaikydami mūsų respublikos sąlygomis, jie šį tą pertvarkė, patobulino kai kuriuos kombainų mazgus. Jų kūrybinė mintis buvo panaudota ne tik kituose Tarybų Lietuvos ūkiuose: į pasiūlymus atsižvelgė ir čekai, išleiddami naujus cukrinių runkelių nuėmimo kombainus.

Kaimo racionalizatorius — tai tas pats ūkio traktorininkas ar vairuotojas, žiniorius ar agronomas. Racionalizacijos srityje daug yra nuveikę ir žemės ūkio technikumų dėstytojai, žemės ūkio imonijų, organizacijų darbuotojai. Tai žmonės, kurie visas savo žinias ir sugebėjimus, neretai dargi laisvalaikį skiria tam, kad darbas būtų ir lengvesnis, ir našesnis.

Mūsų respublikos kaime kasmet gausėja racionalizatorių gretos. Vien pernai jų buvo beveik septyni tūkstantai. Gauta 7447 racionalizacinių pasiūlymų. Didžioji dalis jų buvo įdiegta ir leido žemės ūkiui sutaupyti per metus daugiau kaip dešimt milijonų rublių."

Paryžius. — Vagys buvo pagrobė vieno milijonieriaus 9 metų vaiko ir už paleidimą pareikalavo 20 milijonų prancūziškų frankų (Amerikiniiais pinigais, yra apie \$4,500,000). Milijonierius tą aukštą sumą sumokėjo ir berniukas tapo paleistas.

gino ne vienas ukmergiškis ir vis pridėdavo: būtinai.

Nesuspėjome. Tačiau kaip gerai išvaizduoju tuos puikius žmones, kurie sąžiningai triūsia kas kur. Ir girdžiu, lyg kas manyje kuždėtų tokius žodžius:

— Tu skyriesi, bet žinoki, kad lieki skolingas. Šis miestas gražiausias, pasakysiu, šventas žmonių darbu, o tu apie jį tiek mažai čia pasakoji . . . Taigi, esi skolingas.

LINKSMŲ SEZONINIŲ ŠVENČIŲ linkiu visiems draugams ir pažįstamiems!

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

SUZANA KAZOKYTĖ JONES

Frackville, Pa.

Linksmų Naujų 1976-Metų

Linkime visiems Laisvės skaitytojams ir rėmėjams.

J. ir J. JORDAN

Three Bridges, N. J.

Žieminių Švenčių Proga

Sveikinu visus bičiulius, pažįstamus draugus ir gimines Amerikoje ir Lietuvoje, linkėdamas sveikatos, laimės ir gerovės su Naujaisiais Metais.

MOTIEJUS KLIMAS

East Brunswick, N. J.

Linksmų Švenčių Visiems

Sveikiname visus mūsų draugus ir pažįstamus čia Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje su Žieminėmis Šventėmis ir linkime visiems geros sveikatos, linksmai praleist žiemes šventes ir daug sėkmės 1976 metuose.

TEOFILĖ MASIENĖ ir STEFANJA

St. Clair Shores, Michigan

SU ŽIEMOS ŠVENTĖM

Sveikinu brolių Adomą ir brolienę Onutę Vinickus, visus gimines Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi visus pažįstamus ir draugus. Lai Naujieji Metai atneša visiems daug laimės ir sėkmės.

V. PRANAITYENĖ

Whitestone, N. Y.

Detroit, Mich.

Sveikiname visus mūsų gimines, drauges ir draugus Lietuvoje, Amerikoje, Kanadoje ir visus taikos šalininkus. Linkime linksmų žiemos švenčių ir laimingų Naujų Metų.

Teišnyksta visos bėdos! Lai pražūna karai, skurdas, baimė ir lai ateina visiems linksma laimė!

F. ir S. NAKAS

Žieminių Švenčių Proga

Sveikiname gimines, draugus ir visus veikėjus už geresnį darbo žmonių gyvenimą.

KAZIŪNĖ PAKŠYS

ANNA PETKŪNAS

J. P. BRASS

St. Petersburg, Fla.

SVEIKINAME

Su Naujaisiais Metais bei žiemos šventėmis sveikiname mielus mūsų draugus, drauges ir gimines, taipgi "Laisvės" personalą, darbuotojus bei rėmėjus. Visiems linkime visokių sėkmės ir sveikatos.

J. ir M. GINAICIUS

Santa Clara, Cal.

SVEIKINIMAS

Žiemos Švenčių Proga

Sveikinu su Naujaisiais Metais visus gimines, draugus ir geras žmones čia Amerikoje ir Lietuvoje, taipgi ir "Laisvės" personalą, vajininkus ir rėmėjus. Linkiu visiems geros sveikatos, sėkmės ir linksmų Naujų Metų.

JULIA GITTZUS

Bedford, Mass.

gatvė puošiasi naujais pastatais

„Įmūryta ir jo plyta“

Panevėžys. — Kas metai gražėja Panevėžys. Į naujus patogius butus keliasi darbininkai, tarnautojai, kultūros darbuotojai. Smagu Socialistinio Darbo Didvyriui LTSR Aukščiausiosios Tarybos deputatui Antanui Smalakiui žengti per miestą, per naująjį Žemaičių mikrorajoną. Daugelyje pastatų, puošiančių Panevėžį, įmūryta ir jo plyta.

Wilkes-Barre, Pa.

Lapkričio 23 dieną aplankė me draugą Antaną Globičių, kuris buvo sunkiai susirgęs ir visą mėnesį išgulėjo ligoninėje. Dabar kuris laikas jau namie prižiūrimas Mariutės Sinkevičienės. Atrodo gerai, bet pabalęs, sako, netekęs daug kraujo. Nors kraują atpildė, bet vis tiek ims laiko sustiprėti. Nuo savęs linkiu Antanui pilnai susveikti ir dar daug daug gražių metų pagyventi.

Cia man jis su geriausiais linkėjimais pridavė \$83 ir prašė paskirstyti taip: Jo „Laisvės“ prenumerata — \$9; i Lietuvą atnaujinta prenumerata Onai Kukienei, Kapsuke — \$12; ALDLNarinė duoklė \$2, ir \$60 jos 60 metų jubiliejaus proga, po vieną dolerį nuo kiekvienų metų. Sirdingai jam ačiū.

Lucy Pakelevičius

ALPINE, N. J.

IN MEMORIAM

Bronė Šalinaite-Sukauskas

Nov. 27, 1975

Our deep sympathy in the loss of a very dear friend to her son Dimi, brother Albert, relatives and friends.

STANLEY & ANNA KAZILIONIS (KLIVINGTON)
Cleveland, Ohio

RIVERSIDE, CAL.

LIŪDNAS PRANESIMAS

Elzbieta Žukauskienė [Zuk]

mirė

1975 m. liepos 20 d.

Vietoje Naujųjų Metų sveikinimų, noriu pranešti giminėms, laisviečiams, draugams ir draugėms šioje šalyje ir Lietuvoje, kad mano mylima gyvenimo draugė mirė širdies liga Riverside Community ligoninėje. Laidotuvės buvo laisvos liepos 23 d.

Liko dideliu liūdesyje jos sesutė, trys dukros, vienas sūnus, 15 anūkai ir 4 proanūkiai.

Giliai liūdinantis

KARL A. ZUK, VYRAS

ALPINE, N. J.

Mirus

Bronei Šalinaitei — Sukaskienei

Reiškiamė gilią užuojautą jos sūnui Dimi — Juozui ir broliui Albert Shellan ir visiems artimiesiems. Tavo atminimas meno baruose liks amžinai — mūsų širdyse.

H. R. Feifer
Ona Stelmokaitė
Alma Brewer
Margaret Klisus
M. W. Žukas
S. Vaineikis
V. V. Bunkai
Ann Degutis
V. Smalstienė
A. Jocis
M. Purvénas
Lillian Novak

Larry Strack
Helen Janulis
S. J. Bakšys
H. J. Sarkiūnas
T. J. Lucas
A. Pakalniškienė
a. p. Aleknai
Helen Siauris
J. Andriulis
V. F. Budroniai
M. J. Miller
H. F. Waitkus

A. F. Bunkus

St. Petersburg, Fla.

TARYBŲ LIETUVOS PRAMONĖ ŠIANDIEN

KELIAI, KURIAIS PASIEKIAM LAIMĖJIMAI

KAZYS ANTANAITIS

Tarybų Lietuvos pramonės darbuotojai sėkmingai užbaigia devintąjį penkmetį. Jo planuose numatyta gamybos apimtį prieaugio žemutinę ribą — 46 procentus — respublikos pramonė jau pasiekė šių metų rugsėjo mėnesį. Apskritai per šį penkmetį Lietuvos pramonės gamybos apimtį padidės daugiau kaip 49 procentais.

Tas faktas, kad respublikos pramonė pirmą laiką įvykdė bendrosios produkcijos gamybos didinimo penkmečio užduotį rodo, jog gamyklų ir fabrių kolektyvai nuo pat penkmečio pradžios ėmėptai ir vieningai dirba. Spartaus darbo savaitės mėnesiai, metai kaupia atskirus laimėjimus. Dar tik įpusėjus baigiamiesiems penkmečio metams, Vilniaus Tarybų Sąjungos 50-mečio kuro aparatūros gamyklos kolektyvas raportavo, kad įvykdyta bendrosios produkcijos realizavimo ir gamybos, o taip pat darbo našumo didinimo penkmečio užduotis. Pirmą laiką penkmečio planus įvykdė Vilniaus statybos apdailos mašinų gamykla, „Sigmos“ susivienijimas, Kauno Ziberto šilko kombinatas — iš viso apie 200 įmonių ir gamybinių susivienijimų. Jeigu imsime atskiras pramonės šakas, tai pirmosios penkmečio planus įvykdė durpių bei mėsos ir pieno pramonė.

Svarstant ir lyginant Tarybų Lietuvos pramonės devintojo penkmečio rodiklius, krenta į akis tai, kad kai kurios pramonės šakos gana sparčiai vystomos. Antai, chemijos pramonės gamyba per penkmetį padidėja daugiau kaip 1,6 karto, mašinų ir metalų apdirbimas — 1,8, žemės ūkio mašinų — 2,4, staklių ir įrankių — 1,7 karto. Šie įspūdingi skaičiai byloja, kad greičiau vystomos tos pramonės šakos, kurios nulemia visos techninės pažangos partą.

Suteikiant pirmenybę anksčiau monėtomis pramonės šakoms, nepamiršamos ir likusios. Devintajame penkmetyje sparčiai vystomos elektro-energetikos, celiuliozės ir popieriaus, lengvosios ir maisto pramonės šakos. O liaudies vartojimo prekių gamyba per penkmetį padidėja net 40 procentų.

Gerus rodiklius Tarybų Lietuvos pramonė pasiekė todėl, kad gamyba nuolat arpuinama nauja technika, didinamas jos panaudojimo efektyvumas, tobulinama technologija. Pavyzdžiui, respublikos pramonėje šiame penkmetyje bus įdiegti 1000 mechanizuotų srovinų ir automatinų linijų, kompleksškai mechanizuota ir automatizuota 500 cechų ir gamybos bary. Kitaip tariant, modernizacija sparčiai žingsniu žengia per Nemuno krašto gamyklas ir fabrikus. Visa tai įgalina žymiai padidinti darbo našumą. Jau dabar daugiau kaip 80 procentų produkcijos prieaugio gaunama keliant darbo našumą. Jei prisiminsime praėjusį penkmetį, tai jo metais darbo našumo šakaita buvo gaunama tik apie 58 procentus produkcijos gamybos prieaugio. Todėl drąsiai galima tvirtinti, kad, vystant Tarybų Lietuvos pramonę, darbo našumo didinimas turi lemiamą reikšmę.

Respublikos pramonės darbuotojai didelį dėmesį

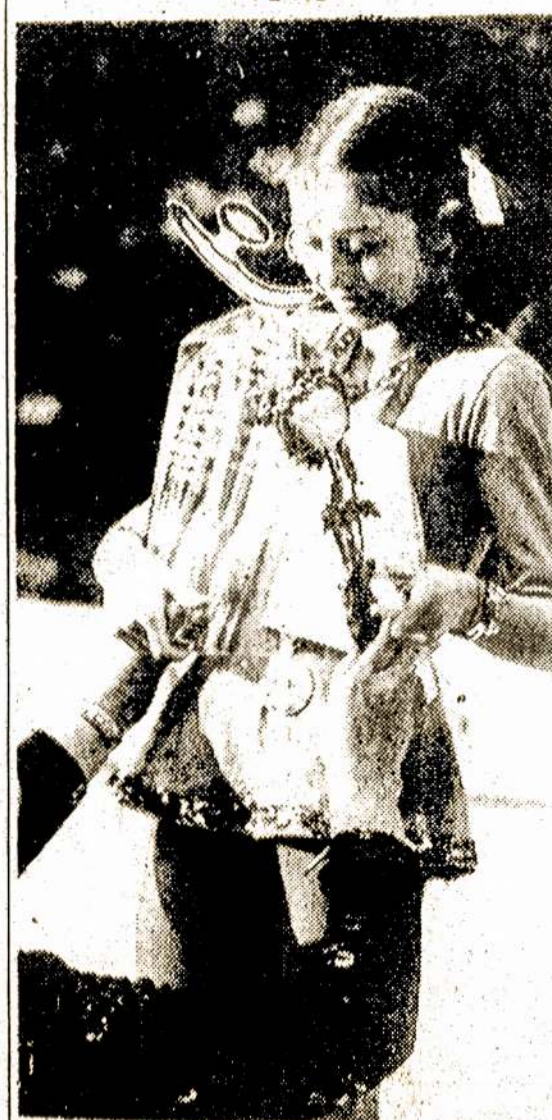
skiria išleidžiamos produkcijos kokybei. Šiame penkmetyje įsisavinta 500 naujų produkcijos rūšių gamyba, o 750 gaminių — suteiktas valstybinės kokybės ženklas. Tuo tarpu aštuntajame penkmetyje šį ženklą gavo tik 74 gaminiai. Reiškia, aukštos kokybės pramonės gaminių skaičius devintajame penkmetyje padidėjo daugiau kaip dešimt kartų. Pažymėtina, kad keturi penktadaliai šių gaminių yra plataus vartojimo prekės.

Devintajame penkmetyje Tarybų Lietuvoje toliau statomi ir įsisavinami nauji gamybiniai pajėgumai. Jau dūzgia mašinos ir įrenginiai 16-koje naujų įmonių. Iš pastarųjų paminėtinos Ignalinos drenažo vamzdžių gamykla, Alytaus mėsos kombinatas, Kapsuko putliųjų verpalų cechas, Alytaus medvilės kombinatas. Nauji gamybiniai pajėgumai įvesti Lietuvos rajoninėje elektrinėje, Akmenės cemento ir šiferio kombinate, Jonavos azotinių trąšų gamykloje ir daugelyje kitų įmonių.

Maždaug tokie yra Tarybų Lietuvos pramonės darbuotojų keliai, kuriais drauge su kitų tarybinių tautų darbo žmonėmis jie pasiekė gražių laimėjimų. Suprantama, socialistinė pramonė vystoma, visų pirma, todėl, kad dar labiau pakiltų liaudies gyvenimo lygis, kad pilniau būtų patenkinti tarybinių žmonių poreikiai. Mat, didėjant pramonės produkcijai, didėja realiosios darbo žmonių pajamos, daugiau pagaminama ir parduodama plataus vartojimo prekių, gyventojams suteikiama daugiau buitinių paslaugų. Beje, respublikoje per šį penkmetį pradėta tiekti apie 200 naujų paslaugų. Iš viso Tarybų Lietuvos buitines darbuotojų sąrašuose dabar yra daugiau kaip 650 rūšių patarnavimų.

Taigi, Tarybų Lietuvos pramonės darbuotojų laimėjimas, — pirmą laiką įvykdyta bendrosios produkcijos gamybos didinimo penkmečio užduotis, yra reikšmingas žingsnis, keliant darbo žmonių gerovę, toliau einant socializmo keliu.

Čempionė

Yelena Vodorochova

Maskva. — Lapkričio pabaigoje čia įvyko čiužinėjimo lenktynės kaip pasiruošimas Olimpinių varžybom. Dalyvavo 16 kraštų, jų tarp ir Jungtinių Amerikos Valstijų, šio sporto entuziastai. Varžbos ėjo už „Moscow News“ premiją. Tarp moterų laimėjo ir tapo čempione Tarybų Sąjungos smarkuolė Yelena Vodorochova.

Newark, N. J.

Noriu širdingai išreikšti padėką visiems mano draugams ir choriečiams už taip gražius linkėjimus, gėles ir dovanas. Būti ligoninėje baisi depresija.

Aš labai jūsų ilgiuosi ir noriu kuogreičiausiai pasveikti ir vėl būti jūsų tarpe, kartu su jumis darbuotis ir dainuoti. **Tessie Stokienė**

Įvairios Žinios

PAGALIAU ABUDU KONGRESO BUTAI SUSITARĖ DĖL BIUDŽETO „LUBU“

Washingtonas. — Pirmiausia Kongreso Atstovų Butas 189 balsais prieš 187 nutarė, kad federalinės valdžios metinės išlaidos neturi būti aukštesnės kaip \$374,000,000,000. Paskui 73 prieš 19 Senatą tą sumą užgėrė.

Ir tai labai toli šaukia nuo balansuoto biudžeto. Ateinančiais finansiniais metais biudžetą bus \$74,100,000,000 deficitas. Tai milžiniška suma. Iš kur ji turės ateiti? Ogi valdžia turės skolintis iš bankų, sumokėdama aukštas palūkanas, ir paskandinti visą šalį, visus amerikiečius, į dar gilesnį praskolinimą.

Washingtonas. — Prieš kelias dienas Irako valdžia paskelbė pakvietimą žydams, kad tie kurie paliko tą mus šalį iki 1948 metų, kai Izraelis tapo sukurta, gali sugrįžti į Iraką pilnomis teisėmis. Prie atsiliepiamo nesulaukia. Bet Izraelis žydų didžiosios organizacijos Irako pakvietimą laiko tik propagandos triksiu.

Pittsburgh, Pa. — Apskaičiuojama, kad šioje šalyje gaisruose kasmet žūsta apie 12,000 žmonių!

NUBAUSTAS 7 METŲ KALĖJIMU

Vilnius. — Sergei A. Kovalev, 43 metų, už prieštarybinę veiklą teismo nubaustas 7 metų kalėjimu. Kaltinamas, kad jis prisidėjo prie leidimo ir platinimo kunigų laidžiama slapto kontrarevoliucinio leidinio „LKB Kronika“.

VANDUO KAUNO PRAMONĖS FABRIKAMS

Kaunas. Prie Kauno marių mėnesiu anksčiau rikuotėn stojo galingos gamybinės vandenvietės pirmoji eilė. Pasiekusi projektinį galingumą, miesto pramonei ji kasdien patiekia po 125 tūkstančius kubinių metrų vandens ir pilnutinai aprūpins juo Kauno termofikacinę elektrinę, radijo ir spalio 50-mečio dirbtinio pluošto gamyklas. „Centrolito“ liejyklą, kitas Petrašiūnų bei naujojo pramoninio rajono įmones.

LIETUVOS KAMERINIS ORKESTRAS — ČEKOSLOVAKIJOS SVEČIAS

Sventiškai pasipuošę Čekoslovakijos miestai ir miesteliai dar tebegyveno Didžiosios spalio revoliucijos 58-ųjų metų minėjimo nuotaikomis, kai lapkričio 10 dieną čia pradėjo savo gastroles LTSR liaudies artisto Sauliaus Sondeckio vadovaujamas respublikos nuspilnėns kolektyvas — Lietuvos kamerinis orkestras. Kartu su įžymiais tarybiniais atlikėjais orkestras buvo TSRS kultūros dienų Čekoslovakijoje svečias ir dalyvis.

Tarybų Lietuvos atstovai per dvi viešnagės savaites koncertavo devyniuose miestuose. Į senų muzikinių tradicijų šalį jie atvežė didžiulį dalimi klasikinę programą:

SVEIKINAME

Su žiemos šventėm ir Naujaisiais Metais gimines ir draugus Amerikoje ir Lietuvoje. Linkime visiems laimingų Naujų Metų.

A. V. SAMUOLIAI
Chicago, Ill.

Naujųjų Metų Proga

Linkiu viso geriausio giminėms, draugams, „Laisvės“ kolektyvui ir visiems bendradarbiams.

PETRAS PASERSKIS
Baltimore, Md.

Su Naujais Metais

Sveikiname visus gimines ir draugus Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje. Lai gyvuoja taika!

TILLA ir JUOZAS M. LUKAI
St. Petersburg, Fla.

SVEIKINIMAS

Linkiu visiems „Laisvės“ kolektyvo darbuotojams sveikų ir ištvermingų Naujųjų Metų. Būkite visi stiprūs rašybos darbe.

P. ŠLAJUS
Chester, Pa.

Naujųjų Metų Proga

Sveikinu visus gimines, draugus, pažįstamus ir LLD 60 m. sukakties antros grupės ekskursijos dalyvius, su kuriais tekėjo lankytis Lietuvoje Dainų ir Sokių Sventėje, kurių niekad nepamiršiu. Taipgi sveikinu visą „Laisvės“ kolektyvą, skaitytojus, rėmėjus ir visus dirbančius taikai ir geresniam gyvenimui pasaulyje.

VALERIE SUTKIENE
San Francisco, Cal.

Naujųjų Metų Proga

Sveikiname visus mūsų draugus, bičiulius ir gimines Amerikoje ir Lietuvoje. Linkime sveikatos, laimės ir taikos pasaulyje.

MILLIE KANCERE ir šeima
Wilton Manors, Florida

SVEIKINIMAS

Linkiu sveikų, laimingų Naujųjų Metų Chesterio ir Philadelphijos draugėms ir draugams. Būkite visi stiprūs ir jauni.

P. ŠLAJUS
Chester, Pa.

SAN LEANDRO, CAL.

Naujųjų Metų Proga

Sveikiname visus mielus gimines, taipgi draugus ir pažįstamus Jungtinėse Amerikos Valstijose, Tar. Lietuvoj ir Kanadoje, bei „Laisvės“ personalą.

Linkėdami geriausios laimės ir stiprios sveikatos.

URŠULE ir VINCENTAS BURDAI

Sveikinimas su 1976 Metais

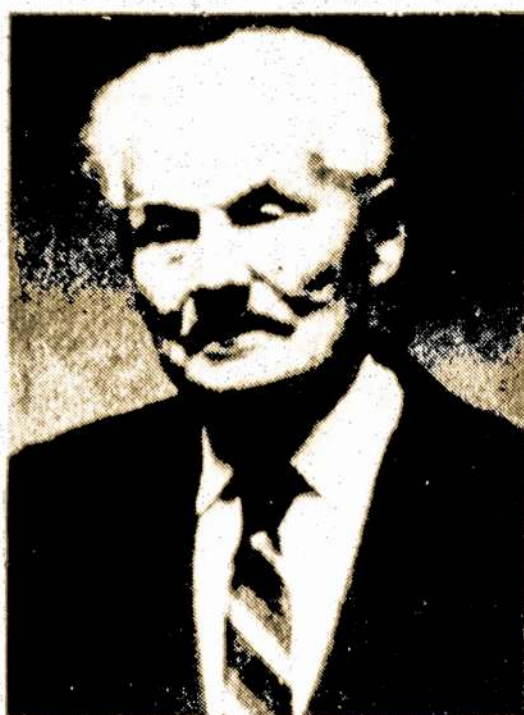
Sveikiname gimines, draugus, drauges gyvenančius Tarybų Lietuvoje, Amerikoje ir kitur. Sveikiname „Gimtąjo krašto“ kolektyvą, T. Lietuvos rašytojus, kurie savo įdomius raštus siunčia į užsienio lietuvių spaudą, palaikydami artimus ryšius su užsienyje gyvenančiais lietuviais. Sveikiname „Laisvės“ ir „Vilnės“ visus darbininkus ir rėmėjus. Sveikiname visus kas tik dirba dėl geresnio rytojaus.

Linkime visiems laimingų 1976 metų!

JONAS ir MARIJONA MAŽUKNAI
Pittsburgh, Pa.

Iškilmingai atsisveikinta su draugu Jonu Rušinsku

Gruodžio 12 dieną anksti rytą iš gyvųjų tarpo mirtis išskyrė seną veiklų vietos pažangietį Joną Rušinską. Mirė ligoninėje, kurioje prieš kelias dienas, sunkiai susirgęs buvo paguldytas. Sunku buvo patikėti, kad mes Jono netekome. Tik prieš savaitę kitą jis lankėsi Laisvės salėje parengime. Daugelis mūsų su juo gražiai pasikalbėjome. Jis mums atrodė gerai sustiprėjęs ir kad nuo dabar mes jį vėl dažnai matysime mūsų parengimuose. Dėja, jis mus visiems laikams paliko.

Jonas Rušinskas

Velionis buvo pašarvotas Garšvos šermeninėje, kur jo karštą supo gyvų gėlių puokštės nuo jo šeimos ir artimųjų. Palaidojimo pirmaadienį, gruodžio 15 d. į krematoriumą Joną palydėjo skaitlingas jo artimųjų ir draugų būrys. Šermeninėje, prieš išlydint, "Laisvės" ad-

ministratore Ieva Mizariene atsisveikinimo žodį tarė angliškai, o krematoriume redaktorius A. Bimba lietuviškai. Iš krematoriumo visi palydovai buvo pakviesti į Winter Garden pietums.

Giliausiam liūdesyje Jonas paliko gyvenimo draugę taip pat veiklią pažangietę

BROOKLYN, N. Y.

Mirus

Jonui Rušinskui

Reiškiame gilią užuojautą žmonai Kostancijai, dukroms, žentams, sūnui, anūkams ir pro-anūkams, taipgi visiems artimiesiems.

WALTER ir BRONĖ KERSULIAI
Brooklyn, N. Y.

BROOKLYN, N. Y.

Mirus

Jonui Rušinskui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai aidietei Kostancijai, vaikams, žentams, anūkams, pro-anūkams ir visiems artimiesiems.

TESSIE STOŠKIENĖ
ADELE LUPSEVIČIENĖ

Newark, N. J.

BROOKLYN, N. Y.

Mirus

Jonui Rušinskui

Reiškiame giliausią užuojautą žmonai Kostancijai, dukroms, sūnui, anūkams, pro-anūkams, žentams ir visiems kitiems artimiesiems.

Liūdime netekę mielo mūsų draugijų nario.

POVILAS ir NELLIE VENTA
Jamaica, N. Y.

BROOKLYN, N. Y.

Mirus

Jonui Rušinskui

Reiškiame giliausią užuojautą jo žmonai aidietei Kostancijai, dukroms, sūnui, žentams, anūkams ir pro-anūkams; taipgi visiems artimiesiems.

AIDO CHORO VALDYBA ir NARIAI
Ozone Park, N. Y.

BROOKLYN, N. Y.

Mirus

Jonui Rušinskui

Reiškiame giliausią užuojautą žmonai Kostancijai, dukroms Albinai, Kostancijai ir Bronei, žentams Michael Wanniski ir Julian de La Rosa, 5 anūkams, 5 pro-anūkams ir visiems artimiesiems.

J. Mikaila H. Simkus
M. Sukaitienė F. Maželienė
V. Urbonienė G. Danilevičienė
V. Gasiūnienė W. A. Malin
J. Šimkienė J. Augutienė
G. Wareson J. Grybas
J. O. Babarskai B. N. Skubliskai
J. Bikulčius J. Lazauskienė
I. A. Bimbai N. Buknienė
A. Rainienė J. Siurba
M. Ramečionis V. Pranaitienė
Anne Yakstis Ieva Mizarienė
J. Weiss E. N. Jeskevičiūtė
A. Young W. A. Juškevičiai

Konstancija, dukras Albiną, Konstanciją ir Bronę, sūnų Viną, ir jų šeimas, taipgi penkis anūkus ir penkis proanūkius. Mūsų nuoširdžiausia užuojauta visiems velionio artimiesiems.

Velionis Jonas Rušinskas buvo gimęs ir augęs Lietuvoje Rūdos kaime, Vilkaviškio rajone. Savo gimtinę kraštą jis, kaip ir daug, daug kitų jaunų lietuvių tautos sūnų ir dukrų, paliko 1913 metais, išvykdamas laimės paieškoti į Skotiją. Ją ten "surado" anglies kasyklose ir per aštuonerius metus jose sunkiai dirbo. Šia "laime" Jonas, matyt, nebuvo patenkintas, ir štai, jau su šeima, jį 1921 m. sutinkame jau Amerikoje, Homestead, Pa., o kiek vėliau, Minersville, Pa., taip pat anglies kasyklose praktikuojanti. Tik 1937 metais draugai Rušinskai atvyko į didįjį New Yorką ir čia pastoviai įsikūrė.

Jonas mirė, rodos, sulaukęs 82 metų amžiaus.

Dar ką būtinai reikia apie velionį pastebėti?

Jis buvo nepaprastai gero būdo draugas, labai tvirtas savo įsitikinimuose ir idėjose, priklausė Jungtinėje Angliakasių Unijoje ir visose mūsų lietuviškose organizacijose, kur tik jis gyveno. Buvo nuoširdus "Laisvės" skaitytojas ir rėmėjas. Jis per visą savo subrendusį gyvenimą buvo ištikimas, atsidavęs, nenuilstantis kovotojas už darbo žmogaus lengvesnį gyvenimą ir šviesesnį rytojų.

Draugo Jono Rušinsko mirtis yra didelis nuostolis visam Amerikos lietuvių pažangiajam judėjimui. Rep.

Garsusis Tarybinis cirkas New Yorke

Pagal kultūrinę mainų programą tarpe Jungtinių Valstijų ir Tarybų Sąjungos šiuo tarpu New Yorke (didžiojoje Madison Square Garden salėje) lankosi pasauliniai pagarsėjęs Tarybinis Cirkas. Programos prasidėjo praeitą antradienį ir tęsis iki sausio 4 dienos.

Kurie vaidinimus jau matė, labai aukštai vertina. Sako, kad tai įvairiausias, idomiausias cirkas visame pasaulyje. Publiką ypatingai sužavi meškų išlavimas. Vienas laikraščio reporteris tiesiog ir sako: "Iš žiūrėdamas nesakysiu, kad tai ne žmonės, apsirėngę meškų kailiais, tuos stebėtinus triksus išdarinėja".

Didžioji salė kasdien pilna žiūrovų.

New Yorkas. — Apšvietos Taryba įsakė miesto valdžiai atnaujinti statymą mokyklų, kurios jau pradėtos statyti. Prieš kiek laiko miesto majoras Beame buvo statymą sulaukęs dėl sutaupymo miestui pinigų.

Skaiciai apie kriminalizmą New Yorko mieste

Siemet per pirmuosius 9 mėnesių, raportai parodo, buvo 1,189 nužudymai, 59,039 automobiliai buvo pavogti, buvo papildyti 3,143 išžaginimai, 130,279 apiplėšimai, 60,353 vagystės ir 33,113 žmonių užpuolimai.

Per tą patį laikotarpį buvo pavogta \$280,618,978 vertės nuosavybės. Buvo suareštuota 12,916 nepilnamečių, žemiau 16 metų jaunuolių.

Albany, N. Y. — Stambieji bankai susitarė paskolinti New Yorko valstijos valdžiai 170 milijonų dolerių išgelbėti valstijai iš bankroto. Gub. Carey labai patenkintas. Bet ar tos sumos užteks šiam tikslui atsiekti? Abejojama.

Kviečiame visus į LDS 1 ir 13 kuopų rengiamą LDS 45 metų sukakties atžymėjimą, gruodžio 21 d., "Laisvės" salėje. Pradžia 2 val. Bus trumpa iš dainų ir kalbų programa. Po to LDS prezidentas Servit Gugas parodys įdomų filmą iš savo viešnagės Lietuvoje. Jis plačiai nufilmavo Vilniuje įvykusią dainų šventę ir įvairias vietas Lietuvos ir kitur. Po programos bus užkandžių. Auka \$2.50.

AIDO CHORAS

rengia

NAUJŲ METŲ BALIŲ

įvyks

LAISVĖS SALĖJE

102—02 Liberty Ave., Ozone Park, N. Y.

Sutikime Naujuosius Metus su aidiečiais, kurie dosniai pavaišins svečius skaniais valgiais ir palinksins savo dainomis. Auka — \$7.50. Maloniai kviečiame atsilankyti

VALDYBA

M. K. Čiurlionis Jungtinėse Tautose

Praėjusį penktadienį buvo suruoštas tikrai puikus M. K. Čiurlionio minėjimas, jo 100 metų gimtadienio sukakties proga Jungtinių Tautų bibliotekos salėje, New Yorke.

Dailininkas V. Jonynas paruošė išsamią paskaitą apie Čiurlionio kūrybą, duodamas pasaulinių dailininkų apie Čiurlionį citatas.

Matėme spalvotą filmą sukurta Lietuvoje, išryškinant Čiurlionio kūrybą.

Aldona Dvarionaitė skambino solo pianinu iš Čiurlionio kompozicijų, Jurgis Dvarionas grojo smuiko solo taip pat iš Čiurlionio kompozicijų. Pabaigoje Jungtinėse Tautose TSRS atstovas ministras Vytautas Zenkevičius padėjo visiems už atsilankymą ir užkvietė vykti į 14 aukštą Jungt. Tautų patalpose vaišėms.

Ieva Mizarienė

TARP LIETUVIŲ

Gruodžio 14 d. išvyko į namus TSRS Jungtinėse Tautose atstovas ministras Vytautas Zenkevičius.

Gruodžio 19 d. išvyksta "Laisvės" administratorė Ieva Mizarienė su reikalais į Europą. Aišku, ji bus ir Lietuvoje. Ieva mano sugrįžti sausio 3 d.

Šią savaitę Julia Lazauskienė išvyko į Miami, Floridą, pas savo dukros šeimą. Ji mano ten praleisti šventes ir grįš į namus pradžioje sausio mėnesio.

Teko kalbėtis telefonu su Juozu Mankausku iš Crown Point, N. Y. Juozas išvyks pasisvečiuoti į Braziliją sausio 8 d.

Visiems keliautojams gražiai pasisvečiuoti ir grįžti namo prisisėmusiems naujos energijos ir ryžto tęsti visuomeninį darbą. Rep.

Very Unusual Priest

William H. Francis

He is not only a priest [Catholic] but also a poet. How disgusted he is with the christians killing christians in wars and otherwise, he shows in this poem. Read it.

ONWARD CHRISTIAN SOLDIERS

Onward Christian Soldiers, marching as to war,
slay your Christian brothers, as you've done before.
Pulpiters are spouting effervescent swill,
if you love the Lord on High, go rape and rob and kill.
All your acts are sanctified by the lamb on high;
if you love the Holy Ghost, go murder, rape, and die.

Onward Christian Soldiers, marching as to war,
slay your Christian brothers as you've done before.
Onward Christian Soldiers, Drench the land with gore,
mercy is a weakness all the Gods abhor.
Splinter skulls with shrapnel, fertilize the sod,
those who do not speak your tongue deserve the curse of God.

Onward Christian Soldiers, duty's way is plain,
slay your Christian brothers or by them be slain.
Bayonet the babies, jab their mothers too,
hoist the cross of Calvary to hallow all you do.
Onward Christian Soldiers, serve as pirate's tools,
History will say of you — "that pack of goddamned fools".

ILZE

SU ŽIEMOS ŠVENTĖM

Sveikinu visus gimines, draugus ir pažįstamus Amerikoje ir Lietuvoje. Lai Naujieji Metai atneša visiems daug sveikatos, laimės ir sėkmės.

ADELE PETRAITIENĖ
BROOKLYN, N. Y.

SVEIKINIMAS

Kadangi jau pagyvenau 88 metus, nutariau pasveikinti su žiemos šventėmis visus draugus ir bičiulius. Neįmanoma vardais sužymėti, tai sveikinu grupėmis: "Laisvės" visą štabą; aktorius ir dainininkus, kurie dalyvavo gaminime mano filmų; visus, kurie matė mano filmus Brooklyne, Elizabeth, N. J., Connecticut valstijoje, Massachusetts, Pensylvanijoje, Michigane, Marylande, Illinois ir Floridoje.

FILMININKAS JURGIS KLIMAS
Brooklyn, N. Y.

Žieminių Švenčių Proga

Nuoširdžiai sveikiname gimines, draugus, bičiulius čia Amerikoje ir Lietuvoje. Linkime sveikatos ir sėkmės gyvenime su ateinančiais Naujais Metais.

NELLIE ir POVILAS VENTA
Sūnūs KANRODAS ir PAUL, JR.

SU NAUJAISIAIS METAIS

Nuoširdžiausiai sveikiname visus gimines, artimuosius ir draugus šioje šalyje, Kanadoje, Pietų Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje. Visiems linkime geros sveikatos, daug laimės ir šviesių 1976 metų.

ILSE ir ANTANAS BIMBAI

Žiemos Švenčių Proga

Sveikinu sesutes Lietuvoje Ad. Urbanavičienę ir D. Baltrušaitienę su šeimomis; Jono brolių J. Lazauską su šeima Lietuvoje; jo sesutę M. Lukševičienę su šeima Kanadoje ir visus kitus gimines. Taipgi sveikinu visus pažįstamus mielus draugus aidiečius, Niujorko Lietuvių Moterų Klubu nares, "Laisvės" personąlą ir darbuotojus.

Visiems — Amerikoje, Kanadoje ir Lietuvoje — linkiu laimingų Naujųjų Metų.

JULIA LAZAUSKIENĖ
So. Ozone Park, N. Y.

Žieminių Švenčių ir Naujųjų Metų Proga

Sveikiname visus draugus ir drauges. Linkime visiems laimingų Naujųjų Metų.

PAUL ir VALERIE KAZLAUSKIENĖ
Flushing, N. Y.

Sveikinu su Žiemos Šventėmis

Visus pažangiečius redaktorius Amerikoje ir Tarybų Lietuvoje. Linkiu, kad pasaulyje taika būtų, kad nei vienas jaunuolis karo laukuose nežūtų.

JONAS VAICEKAUSKAS
Binghamton, N. Y.